

Barcelona (Edició vespre)	3	pts. mes
Península (Edició matí)	7	50
Amèrica i Filipines	8	50
Unió postal	20	

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA

Carrer de Forcadell, 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Àngels)
Telèfon num. 5329 A

ADMINISTRACIÓ

Escoladors, 10 bis, entresol
Telèfon 184 A
Anuncis, esmenes comunicats
i reclams a preus de tarifa.

Anv XXXIV - N.º 8.637

Barcelona: Dijous, 7 de febrer de 1924

Edició del vespre

AVUI, DIA 7, HA SORTIT EL NÚMERO 7 DE LA RONDALLA DEL DIJOURS

acabant la deliciosa ron-
dalla adaptada d'un con-
te de Maria de Bell-lloc,
Els Quatre Dons
il·lustrat per Emili Ferrer.
Forma part també d'a-

25 cèntims

quest número el conte
popular francès
La Princesa Flor
i la secció de Varietats,
amb la nova disposició de
la secció de Folk-Lore.

En el número vinent LA RONDALLA DEL DIJOURS publicarà el conte
«L'OLLA DE GRILLS», per F. Coscolla, il·lustrat per Francesc Soler.

Banca Marsans, S. A.

Rambles de Jaume I, 2-4
BARCELONA

Direcció telefònica: 4530 A
MARSANSBANK Telèfonos números: 4531 A
4532 A

VALORS
CUPONS
GIRS
CANVI
VIATGES

EL SIGLO

DURANT EL MES DE FEBRER

GRANDIOSA
EXPOSICIÓN I VENDA
A PREUS DE RECLAM EN

GÈNERES BLANCS

GUANTS I PUNTETES

DEMAN'TS LA FULLA-CATÀLEG DE GÈNERES BLANCS
VEIUE LES ESCAPARATES

SECCIO DE CATIFES

REBAIXA DE PREUS PER FI DE TEMPORADA

CATIFES DE MOQUETA DE LLANA

TAMANY cmtes.	50-100	55-120	70-150	115-165	135-190	170-260	200-300
UNA, a pessetes	4'90	8'25	12'25	25	39	75	95

SEGON SALONS FÀ POC INAUGU-
PIS RATS, DEDIDATS A
MOBILIARI I DECORACIÓ

SI SUFRÍS
DEL ESTÓMAGO

Si es queixis de acides, regurgita-
cions, debilitat general, so-
metes al règim del delicat

PHOSCAO

El més exquisit de los desayunos, el
més potente de los reconstituyentes,
el único alimento vegetal aconsejado
por todos los médicos a los anémicos,
a los convalecientes, a los ancianos

Venda en farmacias, ultramarinos y droguerías
Depósito: FORTUNY H.º 32, Hospital-Barcelona

Gelatina de carn i dega-

lina. Aliment poderós per a persones
delicades. E. Martignole: Escudellers, 8

Reial Associació de Caçadors
de Barcelona

Aquesta Societat desitja adquirir un
camp d'esports als afores d'aquesta
capital, d'una superfície aproximada
de 800.000 a 1.000.000 de pams qua-
drats. S'admeten proposicions a la
Secretaria de la dita entitat, i seran
preferides aquelles que, cedint el ter-
reny en lloguer amb opció a compra,
tinguin bones vies de comunicació i
estiguin tan a prop com sigui possi-
ble de tramvia o ferrocarril.
Barcelona 30 de gener de 1924. —
El secretari general: Lluís Gironella.

Alcohols purs

rectificats de 96°70. Especials per
a Clíniques, Laboratoris, Farmà-
cies i Perfumeries.

ANISSATS
DE TOTES CLASSES

Venda a l'engros i al detall
A. ANTICH
Ronda Sant Pau, 32. Telèf. 810 A

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. — Dia 6
de febrer de 1924.

Hores d'observació: A les set, a les
treze i a les vuit.
Baròmetre a 0° al nivell de la mar:
763'0, 762'4, 761'7.

Termòmetre sec: 58, 10'9, 87.
Termòmetre humit: 40, 7'2, 5'8.
Humitat (centèsimes de saturació):
73, 55, 62.

Direcció del vent: ONO, NO, O.
Velocitat del vent en metres per se-
gon: 1, 1, 3.

Estat del cel: Quasi tapat. Nuvols.
Quasi seré.
Classe de núvols: St. K. C., Fr. K. C.
Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 12'6; mínima, 4'4; mínima prop
del sol: 2'6.

Oscil·lació termomètrica: 8'2.
Temperatura mitja: 8'5.
Precipitació aigua, des de les set
del matí fins a les set de la nit:
dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual perío-
de: 7'8 km.

Observacions particulars: Boira.
El director, E. Alcobé

A la Ronda de Sant Pere canton-
da al Passeig de Gràcia, s'ofren un tre-
ball Francesc Cortina de 39 anys, ha-
bitant al carrer de Farró.

Portat a la casa de socors de la
Ronda de Sant Pere, morí als pocs
minuts.

El jutjat disposà que el cadàver
fos lliurat a la família.

- Paraigües Cardús Portafer-
rissa, 10.

Amb motiu d'esser avui, dijous,
l'aniversari de la mort del doctor
Torras i Bages i en sufragi de la seva
ànima, es celebrà el vinent diu-
menge, dia 10, a les vuit del matí,
una missa de comunió a l'església de
Sant Just i Sant Pastor.

PORCELLANA
Vatxelles J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

El vinent diumenge, a l'estatge de
l'Agrupació Excursionista, el doctor
Pere Ginebra, prevere, donarà una
conferència, versant sobre el tema
«Impressions del meu viatge a Orient.
Els paisos bíblics». Il·lustrada amb
nombrades projeccions.

L'acte començarà a les cinc de la
tarda.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30.

Ha estat elegit el següent nou Con-
sell directiu de l'Associació de Ca-
ritat «Creu Blava»:

Boca sana. Dents blanques
Altè perfumat
Cortès Germans. — (Barcelona)

Molt aviat

La Rondalla del Dijous

començarà a publicar
la divertida

Auca d'En Jordi Crit

* * * Un redolí cada setmanal... * * *

de magatzem, En Salvador Gordo

Cosp; Vocals: En Ramon Olivella Ri-
gol, En Pere Boada Bernadé, En Ju-
li Santamaria Ferrer, En Félix Cha-
signet Noguera.

causa ferida per esquinçament a la
mà dreta.

Pathé-Baby

El cine en su casa

Gran assortit de pel·lícules i aparells
AUTOMOVIL SALÓN

18, Plaça Catalunya, 18

Al carrer d'En Bertran (Sant Ger-
vasi), es desbocà el cavall d'un car-
ro que menava Josep Sitges Faneca
i li causà ferida i contusions a di-
verses parts del cos.

Al Pla de la Boqueria, a Lluís Bat-
lle Olivera, li vingué hemoràgia
bronquial, i després d'auxiliar a la
Casa de Socors fou portat a l'Hospi-
tal.

A la plataforma del tramvia hi po-
saren dues planxes de ferro. En é-
sser a la plaça de la Universitat (Ari-
bau) les planxes van caure i cau-
saren ferida al peu esquerre del con-
ductor.

Estant-se al seu domicili del carrer
d'Igualada, a Eulàlia Megías Vicente
li va caure un tros de vidre a l'ull que
li foradà la córnea i li saltà l'humer
viri.

Després moblat situat en interior
de magatzem entre Plaça de Catalu-
nya i Urquinaona se cedirà a com-
prador o representant d'immobiliaris
preferències. Dirigir les ofertes per escrit
a V. Faura, Lincoln, 16, S. G.

A dins de la Catedral li agafà una
basca a Tomasa Campaña Pover-
nau i es causà contusions amb he-
matoma a la regió supercil·lar es-
querra.

Al carrer del Clot, a Generosa Abau-
cet, li agafà una basca, va caure i
es causà ferida al front.

A requeriment d'un botiguer fou
detinguda Ignàcia Martínez Perallos
que havia intentat «fer passar» un
bil·let de 100 pessetes que sembla é-
sser fals.

A la Gran Via de les Corts Cata-
lanes, davant del Teatre Espanya, to-
paren un automòbil i una bicicleta,
anant per terra el ciclista i causant-
se erosions a la cara.

A la plaça de Catalunya un auto,
que fugí, atropellà a Joaquim Conte,
llas Castelló, causant-li erosions i
contusions al peu esquerre.

Al carrer de l'Hospital, un auto-
mòbil va atropellar el noi Jaume Gra-
cia Planas i li causà contusions i
erosions al braç i cama dretes.

A la plaça de Catalunya va caure
de la tanca del Metropolità el noi An-
toni Garcia Roman i es va causar la
fractura del cubit dret.

A la cantonada de la Ronda de
Sant Pere i passeig de Gràcia, en
passar-hi Francesc Cortina, li agafà
una basca i, portat a la Casa de So-
cors, morí als pocs moments d'ha-
ver-hi arribat.

Al carrer de Peracamps es balla-
ren Lluís López Morino i Joan Me-
naca Calavera. Ambdós resultaren
amb ferides i contusions.

Treballant a una adoberia del car-
rer de Sant Andreu, Josep Coll Ay-
merich es causà una ferida al dit
anular de la mà esquerra.

Han estat mossegats per gossos:

A la plaça mercat de la Barcelone-
ta, Vicens Llorens Orr, (orb), amb
ferida a la mà.

Al carrer de Vinaròs, el noi Jo-
sep Ruiz Martín, amb ferides en am-
bedues cames.

Al carrer de Pere IV, el nen Jo-
sep Castellà Pérez, amb erosions a la
mà esquerra.

Escacs Comtal Club presenta per
al corrent mes, quedà constituït el
Conseil Directiu de l'entitat benè-
fica Reial Associació de l'Arbre de
Noel en la forma següent:

President, don Josep Claret Escala;
vice-president, don Manuel Ferrer-
es; secretari, don Lluís Prats Va-

lles; vice-secretari, don César Cam-
pllos Garro; tresorer, don Rosend Bo-
adella Vila; comptador, don Josep Co-
lomer Girbau; vocals: don Geroni
Balle Martí, don Agustí Batlle Fa-
bregat, don Ricard Carrossona Olivé,
don Ricard Perich Rivas, don Carles
Puig i don Alfons Rion Labrador.

La presidència honorària correspon
al Príncep d'Àstúries.

La Societat d'Accionistes i Obligaci-
onistes dels ferrocarrils d'Espanya,
ens prega la inserció del següent te-
legrama:

Senyor President Directori, Madrid.

Societat Accionistes Obligacionis-
tes ferrocarrils Espanya, es permet cri-
dar atencions patriotisme provat Di-
rectori, sobre perills que poden dima-
nar de grànd supòsits destruccions

Tresor a ferrocarrils abans d'implan-
tar reformes que permetin Compa-
nyes atendre compromisos sagrats.

A sacrifici Tresor, ha correspost sa-
crifici estalvi espanyol repatriant
centenars milions valors ferroviaris.

Intelligència i patriotisme V. E.
trobaran mitjans d'agermanar am-
bós interessos tan íntimament lligats,
encoratjant capital a noves repatria-
cions i futures construccions. — El
president, Borés.

bor del conferenciant amb prolongats
aplaudiments.

Acabà l'acte amb unes paraules del
doctor Carbo, catedràtic d'aquest Se-
minari.

Necrològica

Acabà de morir el distingit senyor

N'Antoni de Quadras i Feliu, comte

de Sant Llorenç de Munt.

La seva mort serà molt sentida din-
tra la nostra societat.

En empreses industrials i agrícoles
hi havia portat la seva col·laboració
i els seus cabals, portant treball i
per tant riquesa, a diferents indrets.

El nostre company de Santia
l'havien portat al Consistori de la
vila quan aquesta formava municipi
a part, on laborà pel seu embelliment.

La seva família, en particular el
seu fill, l'antic Josep Maria, rebí el
nostre condol.

A. C. S.

Ha mort Na Maria Cantijoch i Ay-
merich, vídua d'En Josep Cantos.

Comptava 56 anys i per les seves
prelles personals era molt aprecia-
da de totes les seves relacions.

A. C. S. i rebí la seva família l'ex-
pressió del nostre condol, especial-
ment el germà, el regent dels tallers
de l'Editorial Catalana, S. A., En Ri-
card Cantijoch.

Questions socials

SINDICAT LLIBRE DE VIDRIERS

Al seu local de Badalona, carrer

de Prim, aquest Sindicat celebrà el

propòsit diumenge reunió gene-
ral per a tractar d'assumptes d'im-
portància per a la classe.

SINDICAT LLIBRE PROFESSIONAL

DE METALLURGES

El dia 10, a dos quarts de deu del

matí, al seu local del carrer de Gu-
rdiol, 13 principal, celebraren els me-
tallúrgics del Sindicat Llibre, una

Assemblea general per a tractar, en-
tre altres assumptes, de la forma de
reorganitzar aquest ram i poder cons-
tituir un front únic professional.

EL SINDICAT LLIBRE MERCANTIL

Divendres de la setmana que ve ce-
lebrarà aquest Sindicat Professional

una magna Assemblea en la qual s'in-
vita tots els companys, associats i no

associats, de les empreses anomena-
des de serveis públics, per a recaptar

del Directori la derogació del R. D.
que eximeix a aquestes grans empre-
ses de remunerar als seus empleats

de conformitat als seus mínims que
gaudeixen els dependents d'indus-
tries que no són tan florissants i ri-
ques com aquelles. Al mateix temps

solicitarà també la reglamentació
del treball a les oficines i comerços.

EL COMPLET DE COPONS

Els companys Sales i Ors visitaren

novament el general Lloreda per a

donar-li compte de la forma com se-
guirà aquell conflicte, i fer-li remesa

d'una exposició. El governador va

prometre atendre la necessitat dels
obers d'aquell poble, i fer, en aquest
sentit, diverses gestions.

PER LA UNIFICACIÓ DE JORNALS I

JORNADA DE TREBALL DE TOTA

ESpanya

Els Sindicats Lliures estan estu-
diant la forma d'intensificar arreu

d'Espanya una decidida campanya

perquè el Govern actual decreti obli-
gatori la jornada de treball i jo-
rnals, unificant-los amb els que es

gaudeixen a Catalunya.

ELS PELLAIRES DEL LLIBRE

Acompanyats del president de la

Junta Local, company Presquet, una

comissió de la Junta d'aquell Sindi-
cat ha visitat el governador civil per

a donar-li compte de l'incumpliment
del contracte col·lectiu que tenien signat

els patrons, per part d'alguns
d'ells. El general Lloreda va dir als

comissionats que estava disposat a

fer justícia i a que tothom fes honor

al compromís que tenia contractat, i per

conseqüent, que els obers pellaires
tinguessin la seguretat que serien im-
parats amb tota energia en què és de

justícia. La comissió va sortir
molt satisfeta de l'acollida que dis-
pensà el general Lloreda a les seves

pretensions.

ELS EMPLEATS DE LA CATALANA

DEL GAS

El propòsit diumenge, a les deu

del matí, celebrà aquest Sindicat

reunió general per a tractar assump-
tes d'importància per als seus as-
sociats, al seu local social, carrer de

Ponent, 4, Siniac; Llibre de Cam-
brers.

SINDICAT PROFESSIONAL DEL

RAM DE L'AIGUA

Al seu local del carrer de Sant Il-
defons, 7 (Sant Andreu), celebrà

aquest Sindicat un nou acte de pro-
paganda dels que ve realitzant per a

aconseguir de tots els professionals
d'aquest ram, la unió més incondi-
cional per a aconseguir l'assagura-
da d'Atur forçós.

VAGA A XERTA

A Xerta s'han declarat en vaga 80

obers del ferrocarril en construcció

de Vall de Zafán i Sant Carles de la

Ràpita.

Demanen els vaguistes vint hores

de jornada i augment de sou.

El terrorisme

DETINGUT PORTAT A MANRESA

Ha estat detingut, ingressant a la

presó de Manresa, el processat en

rebellió Manuel Soler Gay, un dels

presumptes autors de l'assalt a una

armada de la Banca Padró germans

d'aquella ciutat.

Notícies de la Península

L'actuació del Directori

LES SUBSISTENCIES

Madrid, 6. — Al Govern civil han facilitat aquesta tarda, la següent nota:

«A l'adveniment del Directori Militar, el problema de proveïments tenia dos aspectes: un relatiu a la quantitat i l'altre, que fou més dels primers moments per les autoritats, com ho demostra les nombroses i quantioses multes que vènen imposant diàriament als industrials i comerciants de mala fe; i altre molt més complex, referent al preu dels articles alimentaris, per a la justa i encertada resolució de la qual és necessari atendre en cada cas concret, els interessos de productors i consumidors en el que tinguin de legítims en si i en relació amb l'economia nacional.

Les consideracions que es fan a continuació, posen manifest les extraordinàries dificultats de la qüestió.

Blats. — Encara que sembla increïble, quan el Directori Militar s'encarregà de la governació de l'Estat, el preu del blat era inferior al cost de producció.

Les principals causes de tan singular fenomen, que per primera vegada a la història agrícola d'Espanya, la producció havia superat al consum; que existien grans disponibilitats com a conseqüència de les importacions que es feren amb anterioritat i que per llevant es venia precisant un constant contraban de blats i cereals.

Desaparegudes per les mesures del Directori les dues últimes causes, i encara que la col·lisió actual acusa tant excés sobre el consum, el blat ha experimentat un sensible augment de preu en el mercat, degut en part al natural afany de l'agricultor de cobrir les despeses del cultiu i obtenir el major benefici, i en part, a confabulacions i especulacions gubernes que les Juntes de Proveïments han rebut ordre de perseguir i castigar amb la major rapidesa i severitat, havent acordat la provincial de Madrid intervenir l'article en tots els mercats que surten habitualment d'aquesta Cort, i proposant-se arribar a la finalitat de la incatenció i contra el que és de desistiment, i és d'esperar, permetis la resistència a portar el blat als mercats.

Determinat el just preu del cereal i limitat a 11 pessetes com a màxim per cada 100 quilos el marge de motxarrer, quedaria normalitzat el problema del blat, malgrat el contraban com s'actua a la vendaga, a reglamentar la seva expedició i venda.

Carns. — En aquesta època de l'any ha augmentat sempre el preu del bestiar als llocs d'origen, degut a que la seva alimentació resulta més cara per l'escassetat dels pasturatges, la qual cosa obliga a sostenir amb pimes. Així i tot, en el mes actual la carni de vaca costa 30 cèntims menys que en igual mes de l'any passat, segons es demostra a continuació: febrer de 1923: carni de vaca de primera, a 470 pessetes quilò; idem de segona, a 350; idem de tercera, a 250 pessetes.

Ovis. — La producció d'oli, desconeixuda per a molta part del públic, constitueix una de les majors riqueses de la nació, que els governants tenen obligació d'atendre i d'amparar en els casos que rendeixi al país els grans beneficis que ha de donar-li.

El criteri de la Junta Central de Proveïments respecte aquest article, consisteix en assegurar abans que tot les necessitats del mercat nacional i encarrilar després l'exportació en les condicions més convenientes per al productor.

Es d'aquí que, fins ara almenys, la Junta Central no ha taxat l'oli, limitant-se tan sols a impedir la seva ràpida pujada davant la demanda estrangera.

Sucres. — El sucre «blanquet» corrent, es troba al mateix preu que l'any últim i el moment «flore» o «torres», es cotiza a 40 cèntims menys.

Pa. — En octubre últim, amb motiu de la publicació d'un ban dictat pel governador civil de Madrid, referent a la rebuixa del preu i normalitzat en el pes del pa de família, que per toleràncies i pernicioses costums era fins llavors deficient, es donà una nota informativa a la premsa, en la qual es deia que continuaven els estudis i treballs necessaris per a arribar amb la major breuvelat a una resolució ferma i definitiva respecte l'esmentat article.

EL COEFICIENT DE MONEDA DE PRECIEDA

Madrid, 6. — La Cambra de Comerç ha apletat la nota sobre la visita efectuada al president del Directori pels senyors Alesanco, Carreras i Rodríguez, en el sentit de que en la instància signada pel comarç madrileny s'exposava la necessitat d'augmentar el coeficient que en forma de recíproc cobra sobre els drets de les mercaderies procedents de països de moneda depreciada.

Per a apletar la petició, els comissionats presentaren al president una sèrie de notes comprovatòries de la raó que els assisteix en llur demanda.

El general Primo de Rivera atengué correntment els representants del comarç de Madrid, i va prometre estudiar l'assumpte en profit de tots.

INTERVENIO EN LES BLATS I FARINES

Madrid, 6. — A la reunió celebrada abans per la comissió de la Junta provincial de Proveïments s'acordà procedir a la intervenció de blats i farines a Madrid, Toledo, Ciudad i altres provincies que proveïen aquesta plaça.

La comissió determinà que en comunicar aquest acord a la Junta central, es demana per el cas de retenció de blat als mercats, s'autoritzi l'aplicació de les mesures que preveu el reglament de proveïments, arribant, si és precis, a la incatenció de blats i farines.

Complicitat amb el contraban controlat al voltant de Madrid en la nota expressada, es pot assegurar avui que, en breu termini, es farà una radical i favorable transformació de la indústria llequera en el seu doble aspecte de fabricació i venda, en pocs mesos, totes aquelles lleques que per llurs impropies condicions per a la

fabricació i per llur manca d'higiene, constituirien un perill per a la capital d'Espanya i una constant preocupació per a les autoritats, obrers i consumidors.

Les bases principals presentades pel Govern civil per a arribar a les transformacions, acceptades ja pels representants de tota la indústria panificadora d'aquesta Cort, es pot condensar en els següents:

Primera. — Els fabricants de pa quedarien obligats a constituir entre si abans del primer d'abril propiament dit, Societats o agrupacions a base d'una producció mínima diària de 10.000 quilos per a cada un d'ells i una Comissió de tècnics, industrials i obrers, presidida per l'autoritat governativa, dictaminaria, previ reconeixement, sobre les condicions de totes les fabricacions i lleques de Madrid, proposant que s'hàn de clausurar i les que són susceptibles de reformes.

Segona. — Des de la data indicada, el preu del guilo de pa de família, treballat amb farines de primera qualitat, en pans de 500 i 1.000 grams, serà el de la farina amb un marge diferencial de 6 cèntims (en el qual està de 10), les peces de pa francès, xexxa i barres de Viena, es vendran a 5 i 10 cèntims, segons tanyan. Aquests preus regiran a les expensives; el repartiment a domicili es gravarà amb un 10 per 100 per al pa de família, i un 50 per 100 per al de luxe, el qual, amb aquest gravamen, quedarà al preu actual.

Terça. — Els fabricants quedarien obligats, així mateix, a disposar al Banc o entitat similar que es determini, un cèntim per cada guilo o cada mà (4 panets) de pa que fabricuin.

quantitats recaptades per aquest concepte s'invertiran en les despeses de transformació de les noves fabricacions o lleques.

Quarta. — En el succés, les botigues de pa seran sucursals de les lleques, i el seu nombre es reduirà al necessari perquè el públic estigui ben servit, evitant que, com esdevé actualment, per causa del seu excés, nombrosos reglamentats, un guilo de pa, l'import de la fabricació de mà d'obra del qual, és de menys de vint cèntims, costi com a mínim set cèntims servir-lo al consumidor.

Cinquena. — També es reglamentaria el servei de repartiment a domicili, en tot el que el personal es refereix, extingint-se estreta responsabilitat als encarregats de fabricació d'estaliments i s'establiran sancions per als casos d'incumpliment o retard en la implantació de les bases establertes, tant en la seva part fonamental com en els seus detalls, essent condició precisa perquè les obres que s'acordin i els encarregats d'efectuar-les les executin simultàniament, que hagin començat el primer de juliol propiament dit.

Convé prevenir i fer constar que en el succés el preu del pa variarà en relació amb les alteracions que el valor dels blats sofreixi en el mercat, essent d'aquesta manera el preu sempre just, evitant que, com abans succeïa, les indústries intermitents de la transformació del cereal, tinguessin en determinades èpoques beneficis excessius, i en altres suplessin amb l'escassetat en el preu de les elevacions de preu de les primeres matèries.

Després de facilitar aquesta nota, el governador ha remès als representants de la premsa una altra nota donant compte d'una entrevista que el governador ha celebrat amb els representants de la indústria panificadora.

El tractat, en substància, es refereix als mitjans de suprimir aquelles lleques que fabricuin menys de 8.000 quilos, l'existència de les quals contribueix a l'encariment del preu del pa.

MANIFESTACIONS DEL GENERAL PRIMO DE RIVERA

Madrid, 6. — A última hora de la tarda el president del Directori ha cridat al seu despatx als periodistes i els ha fet les següents manifestacions:

«Valga a parlar-los d'un fet corrent, de fa temps, del qual me n'he assabentat ara que s'hi està forjant una novella completament falsa.

Cert dia un senyor, amic meu, anà al Ministeri de la Guerra i em demanà que intervingués en favor de determinada persona, de la qual el responia, en un cas que no semblava semblar una injustícia.

Valga afegir un volunt i, sense quedar-me còpia del que valia escriure, valgui dir al jutge que, als fins de la justícia i per a que els ciutadans en tinguin idea, es fixés en el cas, sense atropellar ningú, puix segons el que se'm denunciava, podia ésser un atropellament.

Quan valguis redactar el volunt no se'm podia corre que després anava a servir per a que aquest jutge anés contant una història sobre això.

En cap regió podrà dir ningú que per una recomanació meua ha obtingut un destí.

Precisament he ascendit, tenint el president de l'Audiència, el senyor Vera, per ésser l'únic que protesta a Barcelona quan els successos del 13 de setembre, i per a que no es digués que per ésser el que protestava jo el postergava. Abans al contrari, fou per a mi un mèrit aquesta prova de dignitat i entesa.

Ni aquest jutge, al qual alludeixo anteriorment, té dret a donar caracter de recomanació meua sobre cap ministeri, Diputació o Ajuntament.

A tota Espanya no he donat ni una Letoria ni un estanc. Així i si he disposat que es donessin a les vides de dos ex-ministres i d'altres personalitat que es troba en aflicció a la vista.

He cridat el sots-secretari de Gracia, Justicia i per a que es procedís contra el i per entendre que ha comès un delict de difamació al cap del Govern.

Després de llegir-li li ha estat retornat, i no tinc perquè arruïnar-me del que he escrit, però si he ordenat es procedeixi en justícia, perquè no pot difamar-se el cap del Govern.

El periódico Heraldo de Madrid publica el dia 5 de gener aquesta història, suposant correguda l'acció a Bulgària. En aquesta és parla també d'un B. L. M. i de la intervenció d'un ajudant meu i d'unes amenaces.

Tot, absolutament tot, és pura invenció.

Està clar que el dit periódico tindrà també la seva sanció.

Jo vull viure en un fanal. Per això surto al pas d'aquesta columna, presentant l'ofensiva, amb el que l'admonestació es dissolgui per la meua iniciativa.

He d'acabar insistint que roman-dre al Govern mentre em trobi assistit per les forces que m'apoen, però encara que l'oc regrest sigui una novella, jo no vulla deixar-ho passar sense explicar-hi tot el succés.

LA REUNIO DEL DIRECTORI. — NOU SOTS-SECRETARI DEL TREBALL

Madrid, 6. — El Consell del Directori ha estat reunit des de les set fins a dos quarts de nou.

En sortir el general Valespinoza ha dit:

«El sots-secretari del Treball, senyor Floré Posada, ha presentat la dimissió del seu càrrec. La fontament en que té necessitat d'anar a l'estranger per tenir un lloc semi-oficial a la Societat de Nacions i l'exercici del qual l'obligaria a romandre fora d'Espanya alguns mesos. Com que és tan raonada la dimissió, el Directori l'ha acceptada, i designarà per a substituir-lo don Eduard Aunós Pérez.

«Si ha dit un periodista — l'«Ex-diputad a Cortes secretari de Cambó. Com? — ha preguntat el general. — Que fou secretari de Cambó — ha corregit el mateix repòter.

«Ah! ah!

La situació al Marroc

COMUNICACIO OFICIAL

Madrid, 6. — Nota oficial de Guerra: «Zona oriental. — A la matinalada d'avui l'enemic produí la destrucció del pont del tractat-carriell entre Bufarkur i Midor, quedant dues piles traspassades i fettes bandes de carrils en vuit trams.

Per l'esquadra de servei fou reconegut el front, sense trobar res anormal.

Zona occidental. — Sense novetat.

Probable vaga de comunicacions a Portugal

MESURES DE GOVERN

Lisboa, 6. — El Govern ha pres mesures per a evitar les conseqüències de la vaga de telegrafistes i empleats de Correus, — Havas.

La multa de Sánchez Dalp

COMPLIMENT

Sevilla, 6. — A la Delegació d'Hisenda s'ha rebut una disposició de Foment perquè s'executi el veredict dictat pel Tribunal Suprem condemnant a don Miquel Sánchez Dalp al pagament d'una multa de 750.000 pessetes per retenció clandestina de blat i oli.

La pena capital

A SEVILLA I A JAEN

Sevilla, 6. — De dos quarts de vuit fins després de les deu de la nit, estigueren reunits a l'Audiència el president de la territorial, el secretari de la sala de govern i la sala sentenciadora per a deliberar sobre les incidències promogudes per l'advocat defensor del «Rabazo».

Els reunits acordaren que no hi ha lloc a l'amplicació d'informació sollicitada, ni per consegüent a la suspensió o ajornament de l'execució.

L'acord s'ha telegrafiat al fiscal del Suprem.

Quan el botxí hagi complert aquí la seva missió, marxarà a Jaen, on hi ha un altre reu condemnat a l'última pena.

De no haver-hi cap ordre en contra, a les dues de la tarda s'està posat el reu en capella.

L'advocat defensor ha comunicat la imminència de l'execució a l'«Espanya» i al germà del «Rabazo», que resideixen a Guadalupe, perquè vagin a acomiadar-se del reu.

EN CAPELLA

Sevilla, 6. — A les quatre de la tarda ha entrat en capella el reu Rabazo.

La població es troba molt aplegada.

A la presó s'han adoptat severes ordres. No es permet l'entrada més que a les persones obligades per manament de la llei.

S'ha reforçat la guàrdia de la presó.

Religiosos designats pel bisbe assisteixen al reu.

Aquest semblava com idiótitzat i sols parla monosíl·labs i incoherències.

El capellà de la presó acompanya també a Rabazo i li prodiga els auxilis espirituals.

Els germans de la Pau i Caritat han sigut els encarregats de la inhumació del cadàver.

QUASI REGALATS

venem cotxes d'ocasió de diferents marques: Buick, Elzalde, Ford, Hispano, etc., oberts i tancats, procedents de canvis per

Studebaker

LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

AGENCIA STUDEBAKER

València, 295

CAP A SEVILLA

Madrid, 6. — Aquesta nit ha retornat a Sevilla l'alcalde, senyor Sánchez Armero, acompanyat del president de la Cambra Agrícola de la dita ciutat, senyor Huascar.

Marxa molt afectat per les infructuoses gestions per a l'indult de «El Rabazo».

«Jo sempre vaig creure que res aconseguiria, però vulla complir amb el meu deure.

El senyor Sánchez Armero ha afegit que el senyor Rodríguez Jurado sortirà demà en el ràpid cap a Sevilla, puix no vol estar a la ciutat durant l'execució del reu.

ELS ULTIMS MOMENTS DEL SENTENCIAT

Sevilla, 6. — A la una de la tarda quedà instal·lada la Germandat de la Caritat ultimant els detalls referents a la seva missió.

Se celebrà una missa germans que han d'assistir al reu en els seus últims moments.

Aquests, seran, el president de la Santa Germandat, En Ramon Ibarra, el tinent En Manuel Ferreros, el secretari En Joaquín Valdés i el comptador En Ramon Hermoso.

A dos quarts de tres han sortit alguns germans de la caritat per a demanar almoïna pels carrers, de dos a dos, invitant als transeünts a donar una almoïna pel reu al qual s'ha d'ajusticiar demà.

A les tres de la tarda, s'ha constituït a l'Audiència el tribunal sentenciador.

Poc després fou cridat Rabazo a la seva presència, donant el secretari lectura de la sentència al reu.

El reu romangué amb els ulls baixos durant la lectura i al final exclamà:

«Jo ho coneix tot, però no entenc d'aquestes coses.

L'oficial de la sala li preguntà si en volia còpia.

«Sí», contestà el reu— però no sé signar.

Des d'aquest moment la nerviositat del reu anava en augment.

«Se l'obligava a signar més fuistes.

El reu usava vestit de pana i portava una americana gran, advertint-se que no era seva.

El reu cridà a un empleat i li donà l'armilla perquè la dongués a un pres motxat «el Montanyès» el qual li havia deixat.

Després de tres hores, dient que el Montanyès li regalava la seva armilla.

Després el Rabazo exclamà:

«Així tenia de succeir.

Encengué un cigar i passà a la capella que està instal·lada a una habitació en forma d'angle i guardada per les germanes de la Caritat en blanc i granat.

S'hi col·locà a l'altar un Sant Crist i la imatge de la Dolorosa.

El reu s'ha sentat a una cadira sobre un coixí i es recolzà a una taula que tenia a darrera.

Va dir que des d'ahir que sentia una cosa estranya, presumint el que li anava a succeir.

«Tots m'ho ocultaven—afegí— perquè en volien molts.

En observar que havia perdut la gorra va dir:

«Segurament m'haurà guardat algun company com record.

El metge li prengué el pols, trobant-li 70 pulsacions.

En posar-li un escapolari una germana de la caritat, el besà amb gran pietat.

El reu cridà a l'«Espanya» que efectua un raid entre Tànger i Sevilla, ha reanunciat a 25 minuts la primera etapa fins a la Gran Canària.

Les periódiques publicacions interessants fotografies del Pic del Teide.

En arribar a Les Palmes, els avisadors telegrafaren a les autoritats, regalant els honors de que foren objecte a Tànger.

Institut de Crèdit Agrícola

SEQUEIX LA DISCUSSIO DE L'AVANT-PROJECTE

Madrid, 8. — A l'última reunió celebrada per la Junta de Crèdit Agrícola fou aprovada la base cinquena de l'«Avant-projecte» que conté els següents punts:

Constitució de l'Institut de Crèdit Agrícola.

L'Institut s'estructurarà en les relacions judicials, ja sigui demandat o demandant, de les mateixes avantatges que tenen les institucions de beneficència.

La base sisena fou objecte de debat, quedant aprovada en la següent forma:

L'Institut de Crèdit Agrícola estarà regit per una Junta Directiva composta per un president, dos vice-presidents i sis vocals.

El president, un vice-president i tres vocals els nomenarà el govern entre persones de provada competència financera, agrícola i social, que formin part d'organismes oficials.

Un vice-president i altres tres vocals els elegirà l'actual Junta, per a l'estudi del crèdit agrícola, l'interès, entre persones que pertanyin a entitats agràries o dedicades al crèdit agrícola, essent-hi representades.

En fer la designació dels vocals es farà també la dels suplents respectius.

La retribució dels vocals consistirà en mòdiques dietes d'assistència.

El president d'estructura del seu que el govern assenyal.

Els càrrecs duraran tres anys i es renovaran per tercercs parts cada any, podent ésser reelegits.

En terminar el tercer any es farà la primera renovació.

Per cessar en el negoci la casa D. Valentí - Montagne

liquidarà durant el present mes de febrer totes les seves existències confessionsals i sense conecor.

Gran assortit de vestits de mariner de la casa Rowe de Londres.

Rambla de Catalunya, 103, principal, 1.

Notícies de l'Estranger

Els profits de l'ocupació del Ruhr

UN BALANÇ FRANCOES

París, 6. — El «Matin» estableix avui el següent quadre relatiu al rendiment de les garanties del Ruhr.

L'Administració franco-belga de Ferrocarrils produí un benefici diari de 500.000 francs, no obstant, ser les tarifes vigents inferiors en una mitat a les que reaccion a l'Alemanya no ocupada i estar establerts el tràfic solament en una tercera part de la xarxa.

La producció de les mines, en augment continu, s'elevà des de l'última setmana de desembre a 336 mil tones de combustible i l'última setmana de gener a 292 mil tones.

Francia pot comptar amb un mínim de lliuraments mensuals de 700 mil tones, i les altres nacions amb aquestes quantitats: Itàlia, 430 mil; Bèlgica, 400 mil; Luxemburg, 300 mil.

El rendiment anyal representa en milions de francs: ferrocarrils, 400; carbó, 800; kohlenssteuer, 360; impostos diferents, 700.

En total, 2.260 milions de francs.— Havas.

La guerra civil a Mèxic

VICTORIA DELS GOVERNAMENTALS

Mèxic, 6. — Les tropes del Govern federal han ocupat un fort situat a sis milles de Córdoba, tallant les comunicacions de les tropes rebels.— Havas.

EL GENERAL HUERTA HA EMBARCAT A VERACRUZ

New York, 6. — Notícies de Mèxic semblen confirmar que les tropes rebels han evacuat Veracruz. El general Huerta i el seu Eslat Major han abandonat la ciutat embarcant en un vapor en direcció desconeguda.— Havas.

El reconeixement anglès del Govern de Rússia

ES APROVAT L'ARTICLE PRIMER

París, 6. — La Cambra ha aprovat per unanimitat de 521 vots el paràgraf primer de l'article primer dels projectes fiscals, paràgraf que preveu mil milions d'economies com a mínim sobre les despeses de 1924.

Han estat rebuixades per gran majoria de vots algunes esmenes presentades pels diputats comunistes.— Havas.

NO ES DESGLOSSEJA L'ARTICLE SEGON

París, 6. — Cambra dels Diputats. — Continua la discussió sobre els projectes fiscals.

El senyor Herriot proposa el desglossament del segon paràgraf de l'article primer del projecte relatiu als decrets lleis.

El president del Consell senyor Poincaré rebutja en absolut el desglossament proposat pel senyor Herriot i planteja la qüestió de confiança.

En votació nominal la Cambra, d'acord amb el criteri exposat pel senyor Poincaré, rebutja el desglossament de l'esmentat paràgraf segon de l'article primer, per 293 vots contra 16.— Havas.

El dol per la mort d'En Wilson

ALEMANYA NO HI HA PRES PART

Londres, 6. — Comunicació de Washington el representant de l'Agència Reuter que l'ambaixador alemany no ha hissat la bandera a mig pler amb motiu de la mort de l'ex-president Wilson, al·legant que en l'actualitat Wilson no era més que un simple ciutadà. Aquest fet ha estat molt comentat, sobretot davant del procedir diferent de les altres ambaixades.— Havas.

Les relacions anglo-franceses

LES QUESTIONS DEL PALATINAT I DELS FERROCARRILS DE COLONIA

Londres, 6. — L'Agència Reuter publica una nota en la qual es confirma que el Visge de Lord Greya a Londres obceix al desig de l'ambaixador britànic a París d'entrevistar-se amb el primer ministre anglès Mac Donald. En efecte, no se sap que el dit ambaixador porti cap proposició important digna de consideració especial.

En canvi, se sap que França ha emès certes proposicions relatives a la qüestió del Palatinat i que Anglaterra ha donat a entendre que, de part seva, l'Alta Comissió interallada no té cap poder polític.

La qüestió de les vies fèrries de la zona de Colònia no es presta a conecrències, car la concessió de les dites vies és deguda al desconecement que es té dels plans del Monopoli franco-belga de ferrocarrils.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTÍCIES

Dijous, 7 de febrer de 1924

PER CAUSES ESTRANYES A LA VOLUNTAT NOSTRA, NO PODEM PUBLICAR AVUI L'ARTICLE DE FONS QUE TENIEM PREPARAT

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura militar

Notes polítiques

LA CONSTITUCIO

Retallam de «La Veu de Tarragona», i esperem que la censura no ens privarà de reproduir aquest article com ens ha privat de reproduir d'altres.

«Planos publicat que la censura tarragonina estableix per a la premsa, és una censura intel·ligent, que mereix els nostres respectes i fins ob, contrasentint les nostres simpaties.

Una simpatia semblant a la que senten els empresaris envers els escarcellers honorables.

Per això tot i lloar els censors, desitgem que desapareguin de la nostra vista per sempre més, amén. Després de llurs càrrecs, els cavallers particulars tindran noves aventures, afectes i simpaties.

Aquesta mateixa dolcesa de la censura tarragonina intel·ligent i digna, fa que, amb les quarantelles al davant, femos nostres, il·luminats, els pensaments que voldríem escriure i suprimim, de cop, el que sabem que no deturarien passar.

Aquest nostre sacrifici «voluntari», no compremem, doncs, el per què perdura encara. Des del 12 de setembre han passat quatre mesos i mig, temps més que suficient, comptant amb tots els recursos del poder públic, per assegurar i tenir garantit abastament, l'ordre i la tranquil·litat, per saber de cert que qualsevol transgressió delictiva de la premsa, trobaria immediatament a sanció adequada en els Tribunals de Justícia.

No podem arribar a comprendre com no s'ens deixa parlar en plena llibertat de la constitució de la nova Mancomunitat de R. O., ni com aquesta Mancomunitat ha elegit president al senyor Alfons Sala, que fou el lloctinent a Catalunya del senyor Santiago Alba i Bonifaz; ni del per què ha tingut cabuda entre els diputats de la Mancomunitat el senyor marqués de Mariano, sostenidor del caciquisme lliberal a la província de Tarragona.

Després el cap del Directori Militar anuncia la dissolució de la Mancomunitat lliurement elegida per Catalunya, substituint els diputats del poble per diputats de R. O., assegurant que l'Alfons Sala seria el successor dels grans catalans, de bona memòria, l'Enric Prat de la Riba i En Puig i Cadafalch, i amb tot i que no figurava en la primera llista de diputats, la profecia s'ha complert.

El senyor Alfons Sala, en el seu discurs presidencial pronunciat en català, afirmà en amor al nostre idioma i assegurà que no es planyeria cap sacrifici per a enaltir-lo, que seguiria la tradició de la nostra Mancomunitat i encara milloraria l'administració, obtenint les delegacions dels serveis de l'Estat que no afecten a la sobirania, invocant la memòria d'en Canalejas, que, en ésser privat de la vida, estava creant aquest organisme supra-provincial; afirmà que la Mancomunitat catalana, no seria un cos sense ànima sinó que l'ànima hi viuria plenament vigorosa, sostenint el cos.

Després el senyor Sala parlà d'Espanya i assegurà que el català, imposat a les escoles, havia d'ésser un llgam espiritual fortíssim per enrobustir la unitat d'Espanya, i que el català en boca de catalans, ens donaria armes espirituals fortíssimes per unir-nos a l'Amèrica renaixent.

A la primera part del discurs, deuen opacar-hi la desconfiança plena que els catalanistes sentim envers la personalitat del senyor Sala; potser si que, posat de director de la Mancomunitat, que vol dir, de dirigent de Catalunya, el senyor Sala seria guanyat per la força fortíssima de la nostra terra; però són obres les que necessitem per convèncer-nos no pas paraules. I Déu vulgui que es realitzi el nostre desig de que, acabada la gestió del president i dels consellers i dels diputats de R. O., mereixi llur obra els honors de la impressió i de la general il·luminació, com l'han mereixuda en dels presidents, consellers i diputats lliurement elegits pel poble català.

En quant a la segona part del discurs, ens permetrà el censor dues observacions, que entenem no tenen res de pecaminoses, car són bases fonamentals del nostre Credo polític.

Es la primera que l'idioma català, en quant és i representa element de cultura i relació, els catalans, sense imposicions de cap mena, ja tindrem cura especial de que els nostres fills el sàpiguen i fins el dominin.

Es la segona observació la de que encara no hem vist mai, en cap orde de la vida, que d'una imposició que fereix sentiments nobles i arrelats, neixin corrents de simpatia, d'afecte i d'amor. Estem fermament convençuts del contrari.

I qui sap si aquesta radical diferència de criteri en punt essencial, neix del poc que la gent és de l'Espanya, o si és el concepte just d'Espanya. Nosaltres ens prometem parlar-ne un altre dia.

Per de moment, la Mancomunitat Catalana està constituïda, i per més que N'Alfons Sala, per la voluntat popular, no creiem que mal s'haguessin assegut a la cadira d'en Prat de la Riba, encara encaram: Visca la Mancomunitat catalana!

EL CAS D'EN MASSO I LLORENS
En ésser el senyor Manuel Masó i Llorens destituït del càrrec de director de l'Escola d'Indústries Tèxtils la totalitat d'alumnes fa pública la seva coral adhesió envers aquell que tantes proves de clarividència ha donat en l'orientació de les noves promocions tèxtils.

AL DISTRICTE DE GRANOLLERS
El governador ha imposat multes a Montcada per haver posat un carteret unes banderetes catalanes entre els guarniments d'uns animals el dia de Sant Antoni.

Els castells són l'amo dels animals, els mossos que els condueixen, el senyor rector que, en passar la comitiva dels Tres Tombs en la que, entre molts altres, hi anaven els dits cavalls, la va beneir des de la porta de l'església parroquial, i un estudiant de medicina que mentre passaven els Tres Tombs estava curant un malalt.

Han estat suspesos dels seus càrrecs l'alcalde de Sant Feliu de Codines don Antón Seguí, i el síndic don Joan Casas, que estan processats, l'un com a president de mossos i l'altre com interventor nomenat per don Francesc Torras Vella. En la causa sobre delictes electorals en les eleccions parcials per a diputats a Cortis del 26 d'agost proposat.

Com que també està processat per un altre delictes no polític don Joan Viader, secretari, hom creu també que serà suspès del càrrec, i així hi haurà d'haver gent nova en aquell Ajuntament que ve sofrint una colla de canvis d'èoca que el governador senyor Raventós va destituir els nostres amics per afavorir l'elecció del senyor albi, avui entusiasta directorista i diputat provincial governador senyor Torras Vella.

UNA CIRCULAR D'EN LERROUX
Els presidents de centres radicals han rebut una carta-circular del cap del seu partit, senyor Lerroux, en la qual se'ls adreça un qüestionari perquè indiquin si existeix en la seva localitat organització republicana, la seva afiliació i el títol del seu organisme directiu; si existeix centre o entitat semblant republicana; si el partit local tingut en l'últim bienni representació a l'Ajuntament i a la Diputació; noms, professions i domicili de les persones, elegides o no elegides, en el transcurs de les últimes eleccions; com es trobava, es respongué amb els ulls clucs: Calla, no és hora de parlar ara. — Restant altra volta abismat en aquell pregó sinèl, tot ple del misteri de la eternitat.

A la pastoral «L'única efecàcia», ens parla de la serietat de la veritat; i en efecte la veritat, resplandint en els seus escrits o bé extint de la seva boca, és de color morat com les seves vestidures episcopals.

El pot seriós del Bisbe Torras reflecteix la seva serietat interna, m'a treuria a dir la seva tristesa interna que era un dels fons del seu caràcter.

Cartes al Director

Com diuen els senyors Josep Pla i Eugeni Xammar, les cartes publicades en aquesta secció «no signifiquen que hi hagi entre aquestes opinions i les del diari cap mena de conformitat». La responsabilitat íntegra dels judicis correspon als signants. Prescindint, però, de la part anecdòtica d'aquestes cartes i dels judicis personals, que són privatis dels autors, creiem que el tema tractat pels senyors Pla i Xammar suscita una revisió de problemes que a tots ens interessen.

PERIODISME?... PERMETIN

IV

Per causes estranyes a la nostra voluntat i a la dels nostres companys En Josep Pla i N'Eugeni Xammar, no podem publicar avui llur quarta i darrera carta sobre el periodisme català

L'esperit del Bisbe Torras

Et veritas liberabit vos.
I la veritat us farà lliures.

St. JOAN, 8, 32

Més que els escrits dels grans genis en tot ram de l'humà saber, i que ensenya han estat uns grans cançons, val per a la societat l'esperit que va informar-los, i que roman a les generacions futures després de llur traspàs. La lletra mata i l'esperit vivifica, ens diu l'apòstol. I s'ha de treballar arduament per tal que no s'esvaeixi de la societat l'esperit dels seus il·lustres fills.

El Bisbe Torras i Bages, pare espiritual de tota Catalunya, que ara fa vuit anys va deixar per anar-se'n a la pàtria definitiva i absoluta, ens donà el seu pensament, les seves idees, i les concepcions del seu any, estargides a les pàgines dels seus escrits, però és de més valia el seu esperit que ens lloga com un tresor.

Quan diem que un home ens delixen morit el seu esperit, i que roman com una força vivificant, mig dels seus, volem dir que els deixem els seus amors, les seves aficions, i els seus entusiasmes. Aquesta força de l'esperit, aquesta comunicació, aquesta difusió de l'esperit d'un home en els altres homes, constitueix la summa del mèrit, la superioritat excel·lent, el que posa a la testa del profeta l'aurèola de l'apòstol, el que consagra el savi constituint-lo fundador d'escola o educador de multituds, que aniran absorbent-se de generació en generació, en els seus llibres i el dels seus exemples; el que constitueix els homes davanters en generalíssims d'exercit, no de soldats que segueixen per força, sinó d'homes lliures, atrets per la irresistible suggestió dels caràcters superiors.

I aquesta força de l'esperit és el grau màxim de la exemplaritat. L'exemplaritat és quelcom immutuable i constant que resta permanent com una llum que aclareix les eternes sent i s'obra. La figura de Sant Pau resta fixada i immutuable quan en llegim aquelles paraules: «Si en llegim aquelles paraules, els seus imitadors meus, com jo ho sóc de Crist, i Jesús acabà la seva predicació i evangelització, dient als apòstols: «Exemple us he donat per què com jo he obrat obreu també vosaltres».

Sense l'exemplaritat, és pot ésser un gran hierar, un gran artista, un gran polític, assolir els apilaments del públic; més totes les resultats aconseguits no eduegen i formen tan el poble com l'exemple personal. Feu més bé a Gràcia la mort de Sòcrates, que tota la seva filosofia.

L'exemplaritat del Doctor Torras fou una exemplaritat sacerdotal: era el VIR DEI, l'home de Déu, que es sent responsable transcendentment ministerial, i que l'executa amb tota fidelitat. El sagrat caràcter de l'ordenació sembla en ell ésser quelcom de visible, que abillava la seva persona amb una vestidura. Fins el seu natural hi ajudava: la seva serietat gens fingida, tota ella exida del seu temperament sobranaturalitzat.

Per tot un gran auxiliar. El tenia realment un pot seriós: la seva serietat es descobria sobri i mirant-lo. La seva cara era seriosa i tot el seu fer era d'una serietat imponent. No que fos un home intractable, que llavors la serietat, en lloc d'ésser una qualitat fora un defecte. En la vida familiar i domèstica, a taula sobretot, era d'un tracte molt agradable i fins un excel·lent «causador», la seva conversació abundava en anècdotes i en històries, moltes d'intensa gràcia i forta ironia, que era una arma que feia servir sovint sense ferir la caritat. I encara que fossin històries d'ides moltes voltes, sempre les deia amb idèntics mots i fins fets mateixos tonalitats de veu i mímica, puix en tenia bastant i graciosa, que feia riure de veres.

La seva serietat, quan es manifestava més, era en les cerimònies i funcions sagrades, especialment en la celebració de la Santa Missa, que tal com ell la deia palesava, fins al més ignorant dels que es realitza a la sagrada taula, que quelcom molt seriós i transcendental hi esdevenia.

A l'ensenyança de Barcelona, una dona del poble, en veure la missa al Doctor Torras quan sols era clergue, va dir: Aquest capellà diu la missa de bisbe.

I la serietat arribà al grau màxim en fiar. Tot en aquelles hores decisives fou d'una serietat ascètica imponent. Recordo que vaig acostar-me'n, una hora després d'haver el bisbe rebut el sant Viàtic i al pregonant, amb tot l'interès del meu afecte, com es trobava, es respongué amb els ulls clucs: Calla, no és hora de parlar ara. — Restant altra volta abismat en aquell pregó sinèl, tot ple del misteri de la eternitat.

A la pastoral «L'única efecàcia», ens parla de la serietat de la veritat; i en efecte la veritat, resplandint en els seus escrits o bé extint de la seva boca, és de color morat com les seves vestidures episcopals.

El pot seriós del Bisbe Torras reflecteix la seva serietat interna, m'a treuria a dir la seva tristesa interna que era un dels fons del seu caràcter.

tor. En hagut de lluitar contra les temptacions de la tristesa i en sentir les desconsoladores embestides, Indubtablement que la seva serietat li venia de l'ardent amor i fins podem dir apassionament per la veritat. Aquest apassionament fa que pugem aplicar a ell les paraules de Sèneca que el bisbe Torras enrega a Roquerbert: «Tens la fúria de la veritat». Aquesta fúria per la veritat del bisbe Torras és a tan alta; tan amant del natural, de l'espontani, així en la seva conducta com en els seus escrits.

En els escrits del doctor Torras s'hi descobren tot seguit la sinceritat com una de les principals notes que els avaloren. «El seu pla és el que és diu que fan tots els escriptors quan escriuen: estampar en el paper la seva idea personal. Fins a tal punt que la seva dinàmica espiritual característica, el seu fer, es palesa al lector obertament. Serà fàcil a les generacions futures, quan facin l'estudi crític i consciencios de l'obra literària del doctor Torras i Bages, reconstruir en certa manera el seu portentós cervell, i estudiar les lliçons de la seva desenvolupament, puix són pocs següents que homes que hagin deixat més ben estirada en llurs escrits la pròpia personalitat intel·lectual.

Les lliçons externes que regulen la dicció, el raonament, la retòrica i la lògica, no el lligaren. Mai no es feu esclat de les regles quan li aturaven l'exacta transmissió del seu pensament. L'espontaneïtat que és la sinceritat posada en acció, o sigui, actual, fou la lliçó fonamental de la seva obra literària i del seu fer en la vida pràctica. Aquesta espontaneïtat és el que dona la seva originalitat als escrits del bisbe Torras, i el que els fa interessants i d'on prenen la seva gran força d'expressió. L'espontaneïtat és el donat d'un regust d'improvisació que plau fortament als homes de gran cultura i de bon gust. En Maragall en una carta, retransmet el discurs del doctor Torras a la Setmana Social de Sevilla, l'any 1910, m'escrivia: «Té un to d'improvisació, el discurs, que li comunica una vida extraordinària».

I en veritat que aquesta vida que li comunicava la manera de compondre l'era el secret de l'èxit, la causa de l'efecte que produïa als assistents a la sessió d'obertura de la dita Setmana Social, els quals restaven encantats escoltant-lo; i la seva paraula suggestiva sortint plena de vida de la seva boca, adreçada a aquell ritme de solennitat, però modest, que sobria donat a les seves lectures en semblants ocasions. La gent era sentida fascinada per la llum que expandia aquell discurs i per la majestat amb que anaven extint les idees i els judicis plens d'autoritat, parlant sempre atànticament potestament habens.

Aquest to d'improvisació, el porten tots els seus treballs literaris essent la bisbe: contribuint fort a la vida de la Setmana Social, de l'espontaneïtat. Els feia tan crepusculars com apuscles, amb una pressa extraordinària que prova la fecunditat potent del seu esperit que ens una altra de les característiques seves: abocava sobre el paper el que anava raunt d'aquell manantur ruïbert de doctrina que era el seu cervell, aprofitava tots els moments que tures privats o preparatòries per a escriure; es servia sovint dels trosos de paper que havia anat col·leccionant, aprofitant els fulls escrits de les cartes que rebia i que tallava amb cura, especial per tal fi. Consultava poc, i no es veia que fes lectures prèvies o preparatòries per a als treballs que estava component. Tampoc seguia el sistema de notes ordenades i col·leccionades, arreplegades en el transcurs de les pròpies lectures; estudiava; solament tenia alguna que altra apuntació, moltes vegades en un cap de paper, i tirades totes aquestes apuntacions, juntament amb el pla d'algun treball que se li havia corregut, a un recó dels calaixos de la seva taula d'estudi. Després que havia compost el seu treball, en cridava al seu despatx i m'el·ligia amb veu bastant alta. D'aquelles lectures íntimes en servia un record ple d'única religiositat i de veneració per la memòria del mestre, que em deixava sentir l'encant de la seva doctrina, no per escrit, sinó amb tota la vida que li dona la vida veu del propi autor. Era sempre ben poca cosa el que després de llogar el seu treball, havia de redactar; pot dir-se que l'obra sortia de la impremta tal com ra-

via sortit espontàniament del cap del seu autor, sense reveses de cap mena i sense pot comprovar-se fàcilment comparant els originals dels seus escrits pastorals, existents a la biblioteca episcopal de Vich, amb els textos impresos, i es veurà el poc que hi ha en ells de canvi. És una prova també de la seva passió per la sinceritat i de com era escrupolós en tal virtut, l'examen curós que feu de la seva principal obra «La Tradició Catalana», en anar-la a reimprimir essent la bisbe. Déu, en el pròleg que hi afegí, que la va llegir detingudament abans de reimprimir-la, «puix temíem que l'efecte intens a la terra... no hagués seduit el nostre enteniment, privant-lo de llibertat». Temia la privació d'aquella llibertat de coacció, i per tant, de l'espontaneïtat que ha de gaudir tota facultat de l'ànima per tal que tots els seus actes siguin humans i perfectament vitals. Per això ell era tan amic de la llibertat, i tan enemic de tota tirania i de tot absolutisme, que ell mateix de «antiaturisme» i de «anti-humanisme» (1).

Aquest amor a la llibertat era en el bisbe Torras quasi un instint de la seva naturalesa; era un respecte innat en ell a tot el que viu, i a tota manifestació vital; era com una ànima del seu caràcter, pròpia dels esperits selectes, que feia que tractés tota mena de gent amb consideració i delicadesa, respectant sempre llurs drets i no volent-se mal impressionar per la força. En la introducció de la Tradició Catalana, dona gràcies a Déu per haver-lo fet nixer a una terra on la llibertat tingué vida robusta i afegí aquestes paraules: «I quina llibertat no sentíem estimar de cor... i al final de l'obra, estampa aquestes mots expressius del seu pensament: «L'ideal de la civilització cristiana no és el predominat d'un poble sobre els altres. L'espontaneïtat de l'home no consisteix, sinó assistit per la divina influència, el desenvolupament lliure i ordenat de la societat universal presidida pel bàcul del bon Pastor; heu aquí el fi terrenal de la vinguda al món de la Sabiduria eterna. De manera que el seu cosmopolitisme, que palesa en molts dels seus escrits, no era solament una creença filosòfica nascuda d'una interpretació escripturària; sinó que provenia ensons del seu amor a la llibertat de l'home».

I d'aquest amor en neixia també el seu regionalisme, o millor dit, el seu autonomisme polític, en tot el que significava respecte i estima a l'espontaneïtat, a les manifestacions legítimes de vida de tot ésser conscient, sigui home, sigui poble. Recordem, si no aquelles paraules de les quals la seva autoritat científica dona una força d'axioma de dret polític, posades a l'acabament de La Tradició Catalana: «Nosaltres creiem que la riquessa de la civilització internacional es multiplicaria amb el regionalisme; que el pensament es despiegaria més esplendídamment amb l'espontaneïtat de vida dels diferents pobles».

Arribat a posar com a fonament de l'autonomisme, el mateix dret natural, i fins el dret diví, quan afirma que l'autonomia és la voluntat de Déu:

Per tal com era sincer i amic de l'espontaneïtat, era natural enemic de tot artificialisme, de tot convencionalisme.

L'última del natural sempre ha estat un distintiu de les persones de gust exquisit, i principalment dels grans ascetes de tots temps. Sant Jeroni, mestre d'ascetisme, escrivia a la filla de Santa Paula: «No segueixis el que li judicges ésser cosa rústega tot el que neix naturalment». (Noa secleris rusticum putantes omnia quod naturaliter nascitur). No és que l'artífici no pugui millorar moltes de les coses de la natura, fent-les més delitoses als nostres sentits. Mes quan l'home en les seves obres, majorment en les estètiques i en els goigs de la vida, és divorcia de la natura despreciant lo nat d'ella, llavors arriba el predominat de l'artífici i de lo convencional, del regnat del mal gust com a conseqüència; tal com es palesa en les èpoques decadents. Aquella màxima de Sant Francesc, que cadascú ha de prendre consell de la seva pròpia naturalesa (Spec. perf. c. 27), s'ha d'aplicar principalment a la conducta personal, i a tot el que surt de nosaltres: paraules, escrits, accions... Es guardem els escrits del doctor Torras; palesem-los i mostrem que han pres la seva forma i la forma viva amb que han existit a llum de la natura del seu autor. Qui l'ha conegut, li sembla, en llegir-lo, que sent la seva veu, trobant-se una admirable correspondència i harmonia entre la paraula escrita i la parlada, com era perfecta l'harmonia entre la seva paraula i els seus fets. Per això li podem aplicar les paraules del diví Mestre: «Qui fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno caelorum».

JOSEP DACHS, Pura.

(1) Consta, sobre el regionisme, que el bisbe Torras quasi un instint de la seva naturalesa; era un respecte innat en ell a tot el que viu, i a tota manifestació vital; era com una ànima del seu caràcter, pròpia dels esperits selectes, que feia que tractés tota mena de gent amb consideració i delicadesa, respectant sempre llurs drets i no volent-se mal impressionar per la força. En la introducció de la Tradició Catalana, dona gràcies a Déu per haver-lo fet nixer a una terra on la llibertat tingué vida robusta i afegí aquestes paraules: «I quina llibertat no sentíem estimar de cor... i al final de l'obra, estampa aquestes mots expressius del seu pensament: «L'ideal de la civilització cristiana no és el predominat d'un poble sobre els altres. L'espontaneïtat de l'home no consisteix, sinó assistit per la divina influència, el desenvolupament lliure i ordenat de la societat universal presidida pel bàcul del bon Pastor; heu aquí el fi terrenal de la vinguda al món de la Sabiduria eterna. De manera que el seu cosmopolitisme, que palesa en molts dels seus escrits, no era solament una creença filosòfica nascuda d'una interpretació escripturària; sinó que provenia ensons del seu amor a la llibertat de l'home».

I d'aquest amor en neixia també el seu regionalisme, o millor dit, el seu autonomisme polític, en tot el que significava respecte i estima a l'espontaneïtat, a les manifestacions legítimes de vida de tot ésser conscient, sigui home, sigui poble. Recordem, si no aquelles paraules de les quals la seva autoritat científica dona una força d'axioma de dret polític, posades a l'acabament de La Tradició Catalana: «Nosaltres creiem que la riquessa de la civilització internacional es multiplicaria amb el regionalisme; que el pensament es despiegaria més esplendídamment amb l'espontaneïtat de vida dels diferents pobles».

Arribat a posar com a fonament de l'autonomisme, el mateix dret natural, i fins el dret diví, quan afirma que l'autonomia és la voluntat de Déu:

Per tal com era sincer i amic de l'espontaneïtat, era natural enemic de tot artificialisme, de tot convencionalisme.

L'última del natural sempre ha estat un distintiu de les persones de gust exquisit, i principalment dels grans ascetes de tots temps. Sant Jeroni, mestre d'ascetisme, escrivia a la filla de Santa Paula: «No segueixis el que li judicges ésser cosa rústega tot el que neix naturalment». (Noa secleris rusticum putantes omnia quod naturaliter nascitur). No és que l'artífici no pugui millorar moltes de les coses de la natura, fent-les més delitoses als nostres sentits. Mes quan l'home en les seves obres, majorment en les estètiques i en els goigs de la vida, és divorcia de la natura despreciant lo nat d'ella, llavors arriba el predominat de l'artífici i de lo convencional, del regnat del mal gust com a conseqüència; tal com es palesa en les èpoques decadents. Aquella màxima de Sant Francesc, que cadascú ha de prendre consell de la seva pròpia naturalesa (Spec. perf. c. 27), s'ha d'aplicar principalment a la conducta personal, i a tot el que surt de nosaltres: paraules, escrits, accions... Es guardem els escrits del doctor Torras; palesem-los i mostrem que han pres la seva forma i la forma viva amb que han existit a llum de la natura del seu autor. Qui l'ha conegut, li sembla, en llegir-lo, que sent la seva veu, trobant-se una admirable correspondència i harmonia entre la paraula escrita i la parlada, com era perfecta l'harmonia entre la seva paraula i els seus fets. Per això li podem aplicar les paraules del diví Mestre: «Qui fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno caelorum».

JOSEP DACHS, Pura.

(1) Consta, sobre el regionisme, que el bisbe Torras quasi un instint de la seva naturalesa; era un respecte innat en ell a tot el que viu, i a tota manifestació vital; era com una ànima del seu caràcter, pròpia dels esperits selectes, que feia que tractés tota mena de gent amb consideració i delicadesa, respectant sempre llurs drets i no volent-se mal impressionar per la força. En la introducció de la Tradició Catalana, dona gràcies a Déu per haver-lo fet nixer a una terra on la llibertat tingué vida robusta i afegí aquestes paraules: «I quina llibertat no sentíem estimar de cor... i al final de l'obra, estampa aquestes mots expressius del seu pensament: «L'ideal de la civilització cristiana no és el predominat d'un poble sobre els altres. L'espontaneïtat de l'home no consisteix, sinó assistit per la divina influència, el desenvolupament lliure i ordenat de la societat universal presidida pel bàcul del bon Pastor; heu aquí el fi terrenal de la vinguda al món de la Sabiduria eterna. De manera que el seu cosmopolitisme, que palesa en molts dels seus escrits, no era solament una creença filosòfica nascuda d'una interpretació escripturària; sinó que provenia ensons del seu amor a la llibertat de l'home».

I d'aquest amor en neixia també el seu regionalisme, o millor dit, el seu autonomisme polític, en tot el que significava respecte i estima a l'espontaneïtat, a les manifestacions legítimes de vida de tot ésser conscient, sigui home, sigui poble. Recordem, si no aquelles paraules de les quals la seva autoritat científica dona una força d'axioma de dret polític, posades a l'acabament de La Tradició Catalana: «Nosaltres creiem que la riquessa de la civilització internacional es multiplicaria amb el regionalisme; que el pensament es despiegaria més esplendídamment amb l'espontaneïtat de vida dels diferents pobles».

Arribat a posar com a fonament de l'autonomisme, el mateix dret natural, i fins el dret diví, quan afirma que l'autonomia és la voluntat de Déu:

Per tal com era sincer i amic de l'espontaneïtat, era natural enemic de tot artificialisme, de tot convencionalisme.

L'última del natural sempre ha estat un distintiu de les persones de gust exquisit, i principalment dels grans ascetes de tots temps. Sant Jeroni, mestre d'ascetisme, escrivia a la filla de Santa Paula: «No segueixis el que li judicges ésser cosa rústega tot el que neix naturalment». (Noa secleris rusticum putantes omnia quod naturaliter nascitur). No és que l'artífici no pugui millorar moltes de les coses de la natura, fent-les més delitoses als nostres sentits. Mes quan l'home en les seves obres, majorment en les estètiques i en els goigs de la vida, és divorcia de la natura despreciant lo nat d'ella, llavors arriba el predominat de l'artífici i de lo convencional, del regnat del mal gust com a conseqüència; tal com es palesa en les èpoques decadents. Aquella màxima de Sant Francesc, que cadascú ha de prendre consell de la seva pròpia naturalesa (Spec. perf. c. 27), s'ha d'aplicar principalment a la conducta personal, i a tot el que surt de nosaltres: paraules, escrits, accions... Es guardem els escrits del doctor Torras; palesem-los i mostrem que han pres la seva forma i la forma viva amb que han existit a llum de la natura del seu autor. Qui l'ha conegut, li sembla, en llegir-lo, que sent la seva veu, trobant-se una admirable correspondència i harmonia entre la paraula escrita i la parlada, com era perfecta l'harmonia entre la seva paraula i els seus fets. Per això li podem aplicar les paraules del diví Mestre: «Qui fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno caelorum».

JOSEP DACHS, Pura.

(1) Consta, sobre el regionisme, que el bisbe Torras quasi un instint de la seva naturalesa; era un respecte innat en ell a tot el que viu, i a tota manifestació vital; era com una ànima del seu caràcter, pròpia dels esperits selectes, que feia que tractés tota mena de gent amb consideració i delicadesa, respectant sempre llurs drets i no volent-se mal impressionar per la força. En la introducció de la Tradició Catalana, dona gràcies a Déu per haver-lo fet nixer a una terra on la llibertat tingué vida robusta i afegí aquestes paraules: «I quina llibertat no sentíem estimar de cor... i al final de l'obra, estampa aquestes mots expressius del seu pensament: «L'ideal de la civilització cristiana no és el predominat d'un poble sobre els altres. L'espontaneïtat de l'home no consisteix, sinó assistit per la divina influència, el desenvolupament lliure i ordenat de la societat universal presidida pel bàcul del bon Pastor; heu aquí el fi terrenal de la vinguda al món de la Sabiduria eterna. De manera que el seu cosmopolitisme, que palesa en molts dels seus escrits, no era solament una creença filosòfica nascuda d'una interpretació escripturària; sinó que provenia ensons del seu amor a la llibertat de l'home».

I d'aquest amor en neixia també el seu regionalisme, o millor dit, el seu autonomisme polític, en tot el que significava respecte i estima a l'espontaneïtat, a les manifestacions legítimes de vida de tot ésser conscient, sigui home, sigui poble. Recordem, si no aquelles paraules de les quals la seva autoritat científica dona una força d'axioma de dret polític, posades a l'acabament de La Tradició Catalana: «Nosaltres creiem que la riquessa de la civilització internacional es multiplicaria amb el regionalisme; que el pensament es despiegaria més esplendídamment amb l'espontaneïtat de vida dels diferents pobles».

Arribat a posar com a fonament de l'autonomisme, el mateix dret natural, i fins el dret diví, quan afirma que l'autonomia és la voluntat de Déu:

Per tal com era sincer i amic de l'espontaneïtat, era natural enemic de tot artificialisme, de tot convencionalisme.

L'última del natural sempre ha estat un distintiu de les persones de gust exquisit, i principalment dels grans ascetes de tots temps. Sant Jeroni, mestre d'ascetisme, escrivia a la filla de Santa Paula: «No segueixis el que li judicges ésser cosa rústega tot el que neix naturalment». (Noa secleris rusticum putantes omnia quod naturaliter nascitur). No és que l'artífici no pugui millorar moltes de les coses de la natura, fent-les més delitoses als nostres sentits. Mes quan l'home en les seves obres, majorment en les estètiques i en els goigs de la vida, és divorcia de la natura despreciant lo nat d'ella, llavors arriba el predominat de l'artífici i de lo convencional, del regnat del mal gust com a conseqüència; tal com es palesa en les èpoques decadents. Aquella màxima de Sant Francesc, que cadascú ha de prendre consell de la seva pròpia naturalesa (Spec. perf. c. 27), s'ha d'aplicar principalment a la conducta personal, i a tot el que surt de nosaltres: paraules, escrits, accions... Es guardem els escrits del doctor Torras; palesem-los i mostrem que han pres la seva forma i la forma viva amb que han existit a llum de la natura del seu autor. Qui l'ha conegut, li sembla, en llegir-lo, que sent la seva veu, trobant-se una admirable correspondència i harmonia entre la paraula escrita i la parlada, com era perfecta l'harmonia entre

PARERES INFORMACIONS

L'enterrament del Comte de Sant Llorenç de Munt

Acaba de lliurar la seva ànima a Déu, després d'una llarga malaltia, suportada cristianament, l'excma. patrici, el primer comte de Sant Llorenç.

La seva separació d'entre nosaltres serà enterrament sentida per tots els qui havien gaudit de la seva amistat. El comte de Sant Llorenç fou, abans que tot, l'home de la llar, d'una llar patriarcal, on tenia totes les complèxions.

Enemic de figurar amb ostentació dins la vida ciutadana i mundana, havia refusat moltes vegades càrrecs representatius que se li havien ofert, limitant la seva acció a una llarga i intensa beneficència entre els humils i els qui no li ho podrien agrair.

Fou home de fermes conviccions, cristianisme i patriotisme; d'una delicadesa suma i d'una cavalleria remarcable.

L'única vegada que exercí càrrec públic, fou amb un alt esperit altruista, sentint profundament el bé col·lectiu.

Home de forta cultura, s'especialitzà en els estudis industrials, als quals dedicà bona part de la seva vida, fent bon servei a la gran indústria de la nostra terra.

Era Capítular Gran Senyor de l'Orde del Sant Sepulcre, primer comte de Sant Llorenç; fill d'aristocràcia nissaga, que amb la dignitat de la seva vida exemplar encara enaltí.

Sembla, però, com si don Antoni esperés l'horitzó superior a l'actual, a si mateix amb un esclat profund de serenitat, de dignitat clàssica i cristiana, clàssica i catalanesca.

De cara a l'Eternitat, la fita amb la pau divina del just, sense neguita envers un passat heroicament irrepensible i amb humil confiança envers un esdevindre que el humilitat i veritat són una mateixa cosa, sola se li podia revelar a través d'un vult curull de fidelitat.

De cara a les coses que deixava, i sobretot als seus que tant amà, el seu gest no desmentia la seva missió clàssica i distingida: catalanesca i nissaga, lluny de desdichar-se.

L'hora suprema, assolí calentes heroiques aquelles hores de tota la seva vida que el feia tan prodigi de fidelitat i sacrifici, com pare en la manifestació dels sentiments, adués dels més íntims, dels més fermes sentiments del seu cor, en l'altir dels quals qualsevol no ha sacrificat amb més perseverança, amb més abnegada modestia i amb una més comprensiva integritat de tot el seu ésser com a fill, com a espòs, com a pare i com a amic dels seus amics, triadissims i dignes d'ell.

Rebi la seva nombrosa família l'expressió del nostre sincer condol.

Aquest matí, a l'ex-poble de Sarrià, s'ha fet solennement el luctuós acte de tornar a la terra les despulles mortals, després d'haver lliurat l'ànima a Déu, de l'enterrament ciutadà i bon patriarcal, l'excma. senyor don Antoni de Quadras i Feliu, que tan benèvolament ha estat dels seus, conveïns de la barriada de Sarrià, on vivia, en sumptuosa torre.

Les grans simpaties que hi gaudia s'han demostrat en l'acte del seu enterrament, al qual ha concorregut una nombrosa gernació, tant de la barriada de Sarrià, com de l'interior de la ciutat.

La caixa mortuòria anava coberta amb la bandera vermella de la benèfica Associació d'Amics dels Pobres, de la barriada, de la qual era president honorari, i del dret mortuori, de vellut carmesí, del Sometent d'aquell poble, del qual ell havia estat caporal.

Presidia el dol el seu gran amic el venerable capítol P. Miquel d'Esplugues, superior del Convent de Caputxins de Sarrià; els seus fills Lluís, Josep Maria, Ignasi i Jaume; el seu germà baró de Quadras; el seu gendre senyor Nadal; el seu cunyat M. Feliu; el seu nebot polític, nostre bon amic i company l'ex-diputat a Cortes per Granollers En Josep M. Tries de Bes; l'ex-tinent d'alcalde del districte, el nostre estimat company En Bonaventura M. Pla; els senyors Roig i Bergadà, Caralt, Negre, Martí, Riera, Jutjat, municipal; l'ex-alcalde En Carles Xiró; l'arxiduc Leopold d'Àustria; En Tintorer, En Clarassó, el president del Foment del Treball Nacional, En Domènec Serri; els senyors Vidals, Fabra, Sivatte, Josep Duran i Ventosa; Cabrerres, Josep Martí, Guillem A. Tell, etc.; una representació dels Germans de la Doctrina Cristiana i de PP. Caputxins i una nombrosíssima representació del Sometent i moltes personalitats més de Sarrià i de la resta de Barcelona.

La Comunitat de l'església de Sant Vicenç, de Sarrià, ha anat a cantar una absolta al seu domicili; l'ha acompanyat al temple, on ha cantat una altra absolta, i finalment, l'ha acompanyat fins a la cantonada del carrer de Sant Lluís, amb el passell, on li ha resat altra absolta, present-hi tots els concurrents comiat de la representació de la família; repetint les manifestacions de condol per la mort de tan honorable ciutadà.

Desitgem per al difunt que Déu li concedi la Glòria eterna i a la família una cristiana resignació als desitjos de Nostre Senyor.

Tribunals
ASSEMBLAMENT PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL
Sala primera. — Valls. — Major quantia: J. Vives contra C. Cabré.
Sala segona. — Concepció. — Incident: Productora Forces Motrius contra S. A. Escher Wgrs i Companyia.
Oest. — Major quantia: Josep Vila contra Josep Fusté.

AUDIENCIA PROVINCIAL
Secció primera. — Sant Feliu. Tres orals per estafa. Robatori i dispar, contra Joan Corraze, Vicenç Martí i Antoni Redondo, respectivament.
Secció segona. — No té assenyalaments.
Secció tercera. — Llotja. — Un oral per estafa contra Josep Sebastià Barceloneta. — Un oral per furt contra Joaquim Salva.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a demà, s'han efectuat els següents assenyalaments:

Avantjudici a les deu: Núm. 113; per accident del treball de l'obrere Josep Romero, contra el patró Riegos i Fuerza del Ebro S. A. — Núm. 114; per reclamació de sous de l'obrere Lluís Genestar, contra el patró Josep Antonès i Blas Aqués. — Núm. 115; per reclamació de sous de l'obrere Joan Roldans i un altre, contra el patró Butems i Companyia. — Núm. 116; per accident del treball de l'obrere Vicenç García, contra el patró Riegos i Fuerza del Ebro S. A.

Judicis a dos quarts d'onze: Núm. 1073; per accident del treball de l'obrere Josep Copado, contra el patró Hormaech S. A. Jutats: patrons Andorra, Ferreres i Badó; obrers Asencio, Caballer B. i Miró.

A les onze: Núm. 37; per accident del treball de l'obrere Roser Martín, contra el patró Casa Bassagoda i Andorra d'Accidents. Jutats: patrons Valls, Ferré i Vila; obrers Rodríguez, Miró i Lloret.

A un quart de dotze: Núm. 41; per reclamació de sous de l'obrere Albert García, contra el patró Societat Productora de Fustes Mòrties S. A. Jutats: patrons Sayol, Mestre i Costa; obrers Castell, Lloret i Gallinat.

A dos quarts de dotze: Núm. 43; per reclamació de sous de l'obrere Angel Taivé, contra el patró Jaume i Rafael Font. Jutats: patrons Vda. Badó i Basté; obrers Andreu, Rodríguez i Gomel.

DELS JUTJATS
Al carrer del Cid foren detinguts per la policia Antoni Hernández i un subjecte conegut per «El Maño» els quals acabaven de robar una màquina de descriure d'un mecànic.

Aquesta individus es valien d'un automòbil per a fugir amb les màquines que robaven.

També la policia va detenir, al carrer de Pelayo, Antoni Vendrell i Sebastià Morge, els quals havien robat 525 pessetes i diversos objectes de valor d'una fabrica de pianos.

Un altre subjecte que els acompanyava, aconseguí fugir.

Han estat detinguts Ignasi Martínez per haver donat un bitllet de 100 pessetes, fals, a una botiga del carrer de Jaume Caralt; Ferran Tarraga, que estava reclamant pel jutjat del Sud, per temptativa de furt; i Lluís Larrosa per haver pres una caixa de figures d'un carró que passava pel carrer del Rec.

S'ha rebut un exhort del jutjat del Mar, de València, interessant la detenció de Miquel Gómez Muñoz, acusat d'estafa.

Maria Molero ha denunciat una dona a la qual lliurà 150 pessetes per traspàs d'un pis.

El procurador no s'ha conformat amb aquest traspàs i ara la denunciada es nega a tornar els diners a la Molero.

Julí Fuchs ha denunciat que de casa seva, del carrer d'Aribau, li han pres plomes estilogràfiques valorades en 2.000 pessetes.

Municipi

ELS VETERINARIS
Segons dades del Cos de Veterinària Municipal, han estat decomissats durant el mes de gener últim als Excoradors, estacions i fellets d'aquesta ciutat, 95 caps de bestiar boví i 342 fets; 377 de llana i cabra i 5507 fets; 68 porquís i 258 fets i 34.839 despulls.

Als mercats públics, centrals de peix, de volateria i de fruites i verdura, estacions i fellets i als districtes, s'han decomissat l'esmentat mes: 10 quilos de carn; 23.208 de peix; 163 de despulls; 5526 de fruites i verdura; 8 de botels; 18 d'embutits; 11 de diverses substàncies; 2 de llaines de conserves; 995 aus i conills; 11 peces de canya i 1755 ous.

A l'ur entrada a aquesta ciutat foren inspeccionats pels veterinaris 4 fementos com 27.584 quilos de carn de porc i 16.137 d'embutits.

QUEIXES O RECLAMACIONS PÚBLIQUES AL CONSISTORI
La facultat que el R. D. de 29 d'octubre proposa conferir a tots els habitants d'Espanya d'exposar en les sessions públiques dels Ajuntaments llurs queixes i reclamacions de caràcter municipal, ha motivat, en aquesta ciutat, que molts dels oradors que es presenten no es limiten a usar d'aquell dret, sinó que construeixen el temps que el R. D. els concedeix en divagacions o exposició de projectes que res tenen de queixa ni de reclamació.

Per a evitar aquest abus, l'alcalde està disposat a fer complir exactament l'esmentat R. D., no permetent que s'exposin sinó queixes i reclamacions amb la major concisió possible, i així es participará a cada orador en ciutat i per a sessió que per torn li correspongui.

PODEN RETIRAR-SE ELS PROVEIDORS DE BESTIAR
Ha estat comunicada als actuals proveïdors de bestiar boví, l'ordre de l'alcalde deixant sense efecte les autoritzacions que tenien per a dedi-

Gran assortiment
en
Lavabos
Escalfadors
Banyeres
Bidets
Dutxes
Waters
etc.

PREUS REDUÏTS
JAUME SAURET
7 - Carrer Pelayo - 7

BORSA DE BARCELONA

7 DE FEBRER DE 1924

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLUIRE DE VALORS
VALORS A TERME — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opra de Nords de 61'35 a 61'40 i a 61'25, Alacants a 0'80, Orenses a 1'10 i a 1'15, Gran Metropolita a 1'40 i a 1'45, Transversal de 1'27'00 a 1'27'35, i Rio de la Plata a 3'00.

A la tarda, a la Sala Llotja, a fi de mes: Es fa de Nords entre 61'20 i 61'40, Alacants de 60'80 a 60'80, Orenses a 1'10, Gran Metropolita de 1'41'00 a 1'41'00, Transversal de 1'26'50 a 1'29'75, accions «Chade» a 522'00, Tabacs de Filipines a 220'00 i a 220'50, Colonial de 64'25 a 64'35 i a 64'00, i Rio de la Plata a 1'95'00.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 61'50 i a 61'55, Alacants a 60'90, Gran Metropolita a 1'40'50, i Rio de la Plata a 1'90'00.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME
De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a l'aquest matí, baixen els Nords 0'25, i els Alacants 0'20.
De la tanca del matí a la de les cinc de la tarda d'ahir, pugen els Nords 0'35, els Alacants 0'30, i el Gran Metropolita 0'25, El Rio de la Plata baixa un enter.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES
France, 36'50; suïssos, 136'30; belgues, 32'35; lliures, 33'83; líres, 34'45; dolars, 7'615.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL
Barcelona Traction and Light Power 7 1/2, «1921», a 102'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 1/2, pref., a 119'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 1/2, a 102'00.
Compania Espanyola de Colonització 6 1/2, a 95'00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 1/2, a 101'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 1/2, a 98'75.

Borsa Oficial de Barcelona
COTITZACIO DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA

Interior 4 % A. . . . . 71'20
Exterior 4 % A. . . . . 71'60
Amort 5 % vell A. . . . . 84'90
Amort 5 % vell F. . . . . 84'90
Amort 5 % vell F. . . . . 84'90
Amort 5 % vell F. . . . . 84'90

Obligacions
Ajuntament semestre. . . . . 77'50
1906 B. . . . . 80'15
1915 B. . . . . 78'25
1921 B. . . . . 81'15
Exposició . . . . . 85'50
Eixample 1899 . . . . . 85'25
Bons Reforma . . . . . 82'00
Diputat B. . . . . 80'00
Municipalitat 1914 . . . . . 80'00
1920 . . . . . 72'00
Port Barcelona . . . . . 80'00
Caducitat Argentina . . . . . 2'52
Nord 1/2 Sèrie . . . . . 65'85
prioritat . . . . . 68'50
Especials Almansa 4 % . . . . . 76'15
Osc a França . . . . . 79'00
Alacant 1/2 hip. . . . . 60'15
Sèrie A . . . . . 60'00
Sèrie B . . . . . 69'75
Sèrie C . . . . . 87'65
France 1884 . . . . . 55'25
Andalusos 1/2 Sèrie variable. . . . . 80'00
1878 . . . . . 33'25
Secundaris . . . . . 65'75
Auxiliar de F. C. . . . . 60'00
General Tramvies 5 % . . . . . 60'00
F. C. Sarrià 6 % . . . . . 100'00
Catalunya 5 % . . . . . 92'75
Hispanoamericana . . . . . 101'75
Gla. Transatlantica . . . . . 101'00

Accions comptat
Espanya Industrial . . . . . 196'00
Peninsular Telefonos . . . . . 87'00
Hispanoamericana, S. A. . . . . 520'00

Generalitat
L'ANIVERSARI DE LA MORT DEL BISBE TORRES

A la capella de Sant Jordi, el seu prior, doctor Beranger, ha celebrat una missa en sufragi del que va ésser il·lustre prelat de Catalunya, doctor Torres i Bages.

Hi ha assistit, entre altres fidels, el president de la Mancomunitat senyor Sala i alguns diputats.

DE LA SECRETARIA PARTICULAR
Hapassat a encarregar-se de la secretaria particular del president de la Mancomunitat, que era ocupada pel senyor Casas, el periodista senyor Garrigó, redactor d'«El Progrés».

EL BARO DE VIVER COMENÇA LA FEINA
El baró de Viver ocupa un dels despatxos que donen a la sala de Sant Jordi. Es veu que les seves disposicions sobre personal i producció, una feina intensíssima, a jutjar pel nombre extraordinari de visites que ha tingut aquest matí, la majoria, segons es deia, relacionades amb l'expressada disposició.

LA POLITICA SOCIAL
Una nota oficiosa facilitada a la premsa diu:

«Entre els assumptes deliberats pel Consell Permanent, en la seva darrera sessió, dels quals ja es donà nota a la premsa, figura també el despatx de l'Oficina de Política Social, el cap de la qual, senyor Collado, donà explicacions sobre la memòria presentada dels treballs a realitzar en l'Oficina d'Informació Econòmica i Social, donant-li les gràcies la presidència pels treballs realitzats i estimulant-lo per a la seva prossecció.»

«S'acorda la publicació d'una revista mensual, que portarà per títol «Economia y Sociologia», destinada a facilitar dades i a estimular l'intercanvi de publicacions similars amb les altres corporacions nacionals i estrangeres.»

«Fou designat conseller de Política Social don Joan Bofarull i Balgat, per a ocupar la presidència del Consell de Govern i la Mutuïtat de Seguretat i Funcionaris municipals de Catalunya.»

LA COMISSIO PROVINCIAL
La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interposat per don Anselm de Riu contra els acords de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramanet, relatius a la urbanització dels carrers d'aquella localitat.

Recurs d'alçada interposat per don Carles Manórrer, contra el procedir de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramanet, per no resoldre la instància que presentà el 3 de desembre darrer, en la qual denunciava que don Anselm de Riu urbanitzava terrenys sense la prèvia aprovació de plansos per l'Ajuntament.

Peticció formulada per don Valentí Iglesias que s'incorpori a favor seu un apartament d'alguers del riu Llobregat, en el terme de Sant Llorenç, a favor de don Lluís Riera i altres.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la secció de Finances:

Informe al senyor governador referent al recurs d'ahir del director primer de la Cooperativa Militar per a la construcció de Cases Barates, contra l'acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, denegant l'exemple de dret per les accions per al subministre de fluid elèctric a un grup de cases barates, que construeix l'esmentada Cooperativa.

Idem idem respecte del recurs interposat per don Joan Puig i Bassols, contra l'arbitri sobre clavegueres que li exigeix l'Ajuntament d'aquesta ciutat, per raó de les cases adquirides el 79 al 85 del carrer del Sant Crist.

Decret de tramit en el recurs de la Unió de Col·lectors de vins contra l'arbitri per a la venda ambulants de vins establert en el pressupost d'aquesta ciutat.

La qüestió dels mars
LA CAMPANYA DE «EL IMPARCIAL»
Madrid, 7. — «El Imparcial» continua la seva campanya en defensa dels propietaris de mars.

La producció de ferro de Serra Menor pot calcular-se amb sòls pensant que per a donar-li sortida ha sigut necessari la construcció d'una línia fèrria de més de 500 quilòmetres que termina al port de Sagunt, construït exclusivament també per al seu servei.

Obituari

ENTERRAMENTS
En Josep Corrons Forné. Demà, a les deu, Cementiri Nou, Pere IV, 21.

FUNERALS
Na Dolores Badell i Soler. Mort el dia 4 de desembre. Demà, a les deu, a Jesús, de Gràcia.

Na Julia Alsina i Roig, vídua de González. Mort el 4 del corrent. Demà, a les nou, a la parròquia de Vilassar de Mar.

Madama Alfred Dorgebray Née Mathilde Sims. Mort el 30 de gener. Demà, de deu a dotze, misses a la Capella Francesca.

Na Antonia Bertran Jané. Mort el 8 de gener. Demà, misses als Dominics i a la parròquia d'Allella.

ANIVERSARIS
Na Gertrudis Coronas i Esfratas, vídua de Tímon. Mort el 8 de febrer de 1923. Demà, misses a la Mercè, Angels i Pompeia.

Na Josepa Pascual i Oca, vídua de Calvet. Mort el 27 de desembre de 1923. Demà, misses de deu a dotze a Sant Pere i a Santa Maria del Mar.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO
Na Estanislau Segarra i Vilalta, vídua de Na Mercè de Solsona. Enterrat aquesta tarda, al Cementiri Nou.

Na Josepa Rovira i Esteve, vídua de Marçó. Enterrada aquesta tarda, a Sans.

En Josep Parera Constantí. Enterrat aquest matí, al Cementiri Nou.

Na Antonia de Quadras i Feliu. Enterrat aquest matí, al Cementiri Nou.

Na Antonia de Quadras i Feliu. Enterrat aquest matí, al Cementiri Nou.

En Josep Fontrodona i Vilardell. Enterrat aquesta tarda, a Matarró.

Na Adolfo Vassals i Llorca. Enterrat aquesta tarda, a Vilanova i Geltrú.

En Joan Torné i Avila. Enterrat aquest matí.

En Josep Bargalló i Pascual, vídua de Na Teresa Pascual i Llorca. Enterrat aquesta tarda, al Cementiri Nou.

Notes de Madrid
LES SENYORES I L'AUTOMOBILISME

Madrid, 7. — Un periòdic dona la nota curiosa que a Madrid hi ha quaranta senyores o senyoretes amb títol de xòfer.

Reposant la llista de les senyores que han obtingut carnet, es veu que quasi totes pertanyen a l'alta classe social.

En 1911 s'hagué la primera autorització a nom de donya Maria Cabezas i Manrique.

Entre les dames que posteriorment i després d'un rigorós examen han demostrat la suficiència per a guiar un automòbil hi ha la duquesa de Santofia, la princesa de Hona-Lob, doya Soledad Espalliu de Medrano, la senyoreta Concepció Maria Guerra, filla del tinent general d'aquest cognom, la senyoreta Maria Arce i l'aleva i Fernández de Córdoba, la comtessa de Cuevas de Vera.

Les aspirants han de trametre amb l'ur instància la fe de baptisme o naixement, així com el reglament assenyalat una edat mínima, el certificat de bona conducta, un altre, mèdic, que acrediti la salut general i la normalitat en la vista, i en la vida de la interessada, i dues fotografies.

A les senyoretes menors d'edat se'ls exigeix autorització paterna.

Si la sollicitant és casada ha d'acompanyar a la instància el consentiment del seu marit.

Ja en vista la documentació, dels sis enginyers d'obres públiques examinarà l'aptitud de les aspirants i, per mitjà de pràctiques que precedeix aquest examen, que no sol excedir de quinze dies, la interessada s'imposarà primer en un garatge o qualsevol local a propòsit de la marca del cotxe, aturat, després en lloc espaiat, durant les primeres hores del matí, en el qual el trànsit és quasi nul, les aspirants terminen l'aprenentatge, presentant volent sola la direcció d'un professor.

BORSA DE PARIS
4 per 100 Interior Espanyol . . . 000'00
» 100 Exterior . . . 000'00
Accions Nord d'Espanya . . . 000'00
» Andalusos . . . 000'00
Renda russa 5 per 100 . . . 000'00
» 4 1/2 per 100 . . . 000'00
Brasil 4 per 100 . . . 000'00
Banc Espanyol Rio Plata . . . 259'00
Renda francesa 3 per 100 . . . 54'27
Accions Rio Tinto . . . 29'63

PREMI DE L'OR
(Preus de compra)
Alfons . . . 148'50 percent
Isabel . . . 151'00 »
Unics mitges unces . . . 148'00 »
Querc i unces . . . 148'00 »
1116 d'una . . . 148'00 »
Francs . . . 148'00 »
Dolars . . . 7'70 »
Llures . . . 37'50 »

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra G.

PREUS DE COMPRA
Bitllet: Francescos, 36'25
» Itàlians, 33'65
» Espanyols, 34'10
» Belgues, 32'00
» Suïssos, 133'50
» Portuguesos, 0'20
» Alemanys, 0'0000
» Austríacs, 0'0125
» Holandesos, 2'80
» Russos, 0'00
» Grecs, 0'09
» Sudafricà, 0'08
» Dinamarques, 1'17
» Romanes, 3'50
» Turquia, 3'50
» Estats Units, 7'77
» Canadà, 7'60
» Argentins, 2'45
» Uruguais, 5'75
» Xilens, 0'75
» Brasilers, 0'80
» Bolivians, 1'30
» Peruanos, 2'00
» Paraguais, 0'10
» Venezolans, 0'0700
» Japonesos, 3'00
» Algerins, 33'50
» Egiptes, 33'80
» Filipines, 3'40

Anuncis classificats
Cada dimarts i divendres llegiu-los a les darreres planes de LA VEU

Programa AJURIA

Exclusives:
SELECCINE, S. A.

COLISEUM

Avui dijous estrena de la deliciosa comèdia

LLUSTRINA BARATA

Per Enid Bennett i Matt Moore

DEMÀ DIVENDRES:
WILLIAM S. HART EN
EL RASTRE
DELS
BANDOLERS

Generalitat

LA DIMISSIÓ DEL SENYOR MAS

Un reporter ha preguntat al senyor Sala si s'havia rebut la notícia de la renúncia del càrrec de diputat, que ha presentat el senyor don Joan Mas, de la Vall d'Arán, designat pel Director per a representar el districte de la Seu d'Urgell.

Ha contestat el senyor Sala que no s'havia rebut aquesta renúncia, si bé en el seu recent viatge a Lleida, havia sentit a parlar d'un diputat d'aquesta Diputació que havia dimès per raó de la seva edat avançada.

EL CAS D'EN MASSO I LLORENS

Tampoc no sap res, el Sr. Sala, respecte al cas del senyor Massó i Llorens, de que parlen alguns diaris. Ha manifestat que, abans d'èsser diputat, havia llegit que l'expressió senyor estava processat, però que no coneixia el resultat del procés, com tampoc la seva substitució, en el càrrec que tenia en la Universitat Industrial, pel senyor Ramoneda.

Això — ha dit — deu ésser cosa del Govern.

LA SATISFACCIÓ PEL VIATGE A LLEIDA

Ha parlat el senyor Sala del seu viatge a Lleida, i de la seva satisfacció per les mostres de simpatia i de cordialitat de què ha estat objecte durant la seva estada en aquella capital.

Ahir matí va estar a la Mancomunitat el senyor Sarradell, quan ell encara no era al despatx, i el reporter d'un diari lleidatà ha estat a entrevistar-lo.

DOS CANONGES, DONYA REGINA LAMO I EL SENYOR GIRO

Han dirigit felicitacions molt efusives al senyor Sala els canonges d'aquesta Catedral doctors López i Boda.

També ha estat a felicitar-lo la propagandista donya Regina Lamo, i, per últim, ha estat al seu despatx l'exdiputat radical senyor Giro.

UNA CONEIXENÇA QUE PORTA LA SOLUCIÓ DE TOT EL QUE FINS ARA NO ES PODIA SOLUCIONAR

El senyor Sala ha manifestat als periodistes que en el seu viatge a Lleida havia tingut ocasió de conèixer el sotsecretari de Foment, general Vives, del talent del qual ha afirmat que havia tret una agradableíssima impressió. És home — ha dit — d'una gran capacitat i d'una gran voluntat, i amb ell — ha seguit dient — com també amb el director d'Obres públiques del Govern, varem parlar de tots aquells assumptes que té pendents la Mancomunitat en aquell ministeri.

I es veu — no ho ha dit amb aquesta frase precisament, però ens sembla la més a propòsit per a dir-ho — que serà l'oc de pòstul a dir-ho com també amb el director d'Obres públiques del Govern, varem parlar de tots aquells assumptes que té pendents la Mancomunitat en aquell ministeri.

Segons el senyor Sala, es va quedar que, per part del senyor Turrell, cap d'Obres públiques de la Mancomunitat, que formava part de la comitiva que va anar a Lleida, es procedirà a la formació d'una relació completa de tots els expedients que té en estudi la Mancomunitat en el ministeri repetit, i una vegada feta, anirà a Madrid, i tots seran resolts ràpidament.

Als llegidors recordarem com algunes vegades havien expressat els queixes del president de la Mancomunitat sobre el nombre extraordinari d'expedients que el Govern es resistia a despatxar. Doncs, ara, se'n resolta de cop i volta. Això començant a la manera de solució dels tots.

PER QUE NO ES DESPATXAVEN ELS EXPEDIENTS I L'OBRA BONA QUE FAN ELS ACTUALS DIPUTATS

S'ha referit el senyor Sala a les causes per les quals al ministeri de Foment hi ha aplegat un nombre tan extraordinari d'expedients.

Segons el president de la Mancomunitat, en fer-se la llei de camins venials, en la qual ell va intervenir en nom de la Diputació de Barcelona, no es concretaven els extrems tal com s'havien de concretar. D'altra banda, per a la Mancomunitat, es fan regir les mateixes disposicions que es van dictar per a les Diputacions, i això constituïa també un obstacle. A tot això, cal afegir-hi la revisió de preus, a causa dels augmentos del material i la poca simpatia que hi havia entre les parts que havien de solucionar les diferències que sorgien. Perquè, en realitat (concepte especial que es veu que té el senyor Sala del matrimoni), el Govern i la Mancomunitat vivien sempre com marit i muller.

Nosaltres, en canvi, no oferim cap resol, i així podem solucionar bonament totes les dificultats i obstacles. De manera que, aquesta estada que fem a la Generalitat, amb caràcter interí — i tot fent veure, — segons ha dit — perquè la interinitat sigui

tant bon — ens permetrà deixar aranjats tots els conflictes.

I el senyor Sala posava, en donar aquestes raons, un altre de satisfacció com d'home convençut que realitza una gran obra.

EL COMTE DE FIGOLS SEQUEIX REBENT VISITES OFICIALS

Els reporters visitaren ahir tarda el president de la Diputació.

El comte de Figols ha manifestat que no passava res, que encara no s'ha fixat dia per a la celebració de la sessió de la Diputació, i que ell seguí rebent visites oficials.

Així com el tarannà del senyor Sala es veu que és el de fer discursos i rebre la seva intervenció en les diverses corporacions per les quals ha passat, el senyor Oiano, per ara, no ha fet ni cap discurs ni ha expressat cap idea, ni ha rebut actuacions passades.

Els límits a ésser compliments i res més. Per als reporters és indubitablement un president ideal.

L'ANIVERSARI DEL BISBE TORRAS I BAGES

Avui, dijous, a dos quarts de nou, el prior de la Capella de Sant Jordi, del Palau de la Generalitat, doctor don Antoni Berenguer, complint una de les càrregues del benefici que gestiona, celebrà la Santa Missa en sufragi de l'ànima del gran bisbe de Catalunya, doctor don Josep Torras i Bages, amb motiu de complir-se el vuitè aniversari de la mort de l'illustre prelat.

COMISSIÓ PROVINCIAL

La Comissió provincial ha despatxat les següents assumptes:

Exempció de subhasta i concurs, sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat, per a atorgar a la Companyia del ferrocarril Metropolità de Barcelona, S. A., la construcció de clauers de la capital.

Exempció de subhasta i concurs, sol·licitada per l'Ajuntament d'Espuny de Llobregat, per a vendre una parcel·la de terreny i des runes de l'antic Santuari de Sant Pere Màrtir, existents al dit lloc.

Recurs d'alçada interposat per don Lluís Vilardaga Prat, contra l'acord de l'Ajuntament de Berga, pel qual es designa a don Juli Cardona Pedraza per formar la Junta Administrativa de la finca Santuari de Nostra Dona de Caralt.

Autorització sol·licitada per l'Ajuntament de Palafrugell, per a subvencionar la Companyia d'Alumbrado de Pobles, S. A., per a les despeses de instal·lació de les llums públiques de Malgrat i l'esmentada població.

VISITA AL CAPITA GENERAL

Els diputats pel districte de Sabadell-Terrassa, senyors Puig i Monllor, han visitat novament el capità general.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar

EL NOGUERA-PALLAROSA I LA INDUSTRIA CATALANA

El senyor Sala parlava amb els seus amics de la Generalitat, i es referia al ferrocarril del Noguera-Pallaresa, explicant la seva satisfacció de tot el treball que Catalunya.

I cal veure — ha dit el senyor Sala — aquelles màquines que poden satisfer el més exigent.

Per aquesta raó ho proposat en el Consell, i els consellers ho han acceptat, que es feliç la Maquinista, Terrestre i Marítima, per l'obra que han portat a cap i que constitueix un honor per a tots.

EL SENYOR SALA COMPRA UN PIANO

Alguns diaris han donat la notícia el senyor Sala es refereix sovint a les despeses de representació que no sap com refusar.

L'altre dia, a Lleida, una religiosa es va queixar al senyor Sala que la Mancomunitat no hagués comprat un piano per al seu convent. I el senyor Sala, davant d'una queixa d'aquesta naturalesa, va preguntar al senyor Sans i Buigas.

—Quant tinc per despeses de representació?

—Mil pessetes al mes.

Segons diàleg entre el president i la religiosa esmentada:

—Quant val el piano?

—Mil pessetes.

I el senyor Sala donà ordre que sigui adquirit el piano.

No deixa d'ésser una manera ben original de donar sortida a aquesta partida de mil pessetes, que tant preocupava el senyor Sala i de la qual

tant han parlat aquests dies els diaris.

MANIFESTACIONS DEL SR. SALA.— LA REORGANIZACIÓ DE SERVEIS.— LES DELEGACIONS.— EL CONSELL A MADRID.

Els reporters han estat a visitar el senyor Sala, el qual, en un extens discurs, els ha fet les següents manifestacions:

Han celebrat Consell, i hem tractat de molts assumptes, però, en realitat, el que ha ocupat d'una manera prefe-rent l'atenció dels consellers és el que es refereix a la reorganització de serveis de la Mancomunitat. En aquest sentit i amb aquesta orientació hem donat els primers passos.

A la Mancomunitat hi ha serveis bons, és una cosa que tots hi hem conviut, però cal orientar-los bé i endegar-los, per tal que no hi hagi duplicats.

D'altra banda, és precis que estiguem ben assabentats de l'autoritat que tenim sobre tots els centres que depenen d'aquesta casa, per a fer una obra de conjunt profitosa.

Ens hem trobat, en estudiar l'obra que hem de fer, que hi ha moltes dependències que, tot i sostenir-se dels nostres cabals, parlen d'una autonomia que, més que d'autonomia, és pot qualificar d'anarquia. I en això hem de posar-hi ordre, si volem fer qualsevol de profit.

Sobretot en el ram de Cultura se'ns ha de dir quina missió cal que nosaltres hi realitzem.

Pel que toca a aquests extrems, he donat una llista concreta dels ensenyaments que es donen, dels professors que els donen i dels seus triatificacions amb què són retribuïts.

Quan aquestes dades obrin en poder meu, no són podrem orientar-nos, sinó que tindrem manera de fer una tasca en bé de Catalunya i d'Espanya, que tingui una eficàcia.

Per aquesta obra, com per totes les altres que ens proposem realitzar, compto amb la col·laboració de tots els consellers i diputats.

Altres dels problemes que ha començat a preocupar-nos, és el de Telefons.

El senyor Terradas ha assistit al Consell i ens ha donat sobre això un lluminós informe que ha constituit una magnífica conferència. D'altra banda, hem de revertir a l'Estat, i hem de fer la impressió que cal anar a una resolució franca del problema, i que, per a anar-hi, hem de donar la sensació que no som ni pretenem ésser un Estat dins d'un altre Estat, sinó que, fets als camps, i ben capacitats de la nostra missió, ens hem de considerar com a directors d'un organisme fort, però del qual ningú pugui tenir la més petita sospita.

L'actuació en aquest sentit facilitarà fer bona tasca. A Balaguer, el general preguntava per què s'havia instal·lat en aquella població una central telefònica tan perfecta, i no s'havia instal·lat a Lleida. I contestava un funcionari de la Mancomunitat.

—Perquè la de Lleida, d'ençà a quatre anys ha de revertir a l'Estat.

—Jo, en sentir això, vaig veure plantejat un problema molt interessant, i el qual val la pena de resoldre'l. Això sí: cal resoldre'l sense violències i amb efusió, i fent-ho així, les delegacions no constituiran un impossible.

—Quan anirem a Madrid, també sol·licitarem delegacions, però abans d'anar-hi, deixarem tots els problemes estudiats, per tal de poder tractar amb el Govern i amb perfecte coneixement tots aquells en la resolució dels quals bagin d'intervenir. Altament, el sol·licitar les delegacions implica que s'haurà fet una coordinació de tot el que ara funciona a càrrec nostre. Hem d'establir un ordre i hem d'acabar amb l'anarquia que pugui haver-hi.

—Per al viatge a Madrid no es pot assenyalat el dia. És qüestió de fer-ho quan tot sigui estudiat, i encara que els companys m'han delegat per a fer-ho, jo he decidit l'honor per entendre que es tracta d'un assumpte de màxima transcendència, i cal, per tant, que hi vagi el Consell en corporació, i amb ell el secretari i tots els elements que a Madrid puguin assegurar-nos en el curs de les gestions deliberacions que hauran de realitzar.

EL CONSELL PERMANENT

Heu aquí el despatx de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 5 i 6 de febrer de 1924:

Carreteres, camins i ponts:

Adjudicació definitiva a don Salvador Clivellés de la subhasta de les obres del pont damunt el riu Torredà en el camí veïnal de Fogas de Tordera a Hostalric.

Autorització a la Secció tècnica de carreteres, camins i ponts per a realitzar, pel sistema d'administració, o si ho crea més convenient, en vista del resultat negatiu de les dues subhastes que s'han celebrat, per a revisar els preus del pressupost dels

treballs de construcció del pont damunt el Noguera Pallaresa a Riap, i de reparació del camí de Berga a Llinars, tros segon.

Aprovació del pressupost de les obres per administració, addicional al projecte reformat, del camí veïnal en construcció d'Oix a Castellfuit de la Roca, i fulla de dades fonamentals.

Designació del diputat senyor Santellu per assistir al reconeixement i, en son cas, recepció provisional, dels treballs de construcció del pont sobre la riera de Viure, en el camí de Viure a la carretera de Fanblanch a Santa Coloma de Queralt.

Aprovació del pla de conservació i reparació corresponent a l'exercici econòmic 1923-24 dels camins veïnals que conserva la Mancomunitat, tant en les contractes celebrades amb l'Estat i les respectives Diputacions provincials, de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, formulat a tenor de la Real ordre d'11 de novembre de 1923.

Beneficència i sanitat:

Aprovació del projecte de contracte per a la construcció d'un pavelló destinat a dispensari antitubercular a l'Hospital de Reus.

Tramissió d'expedients d'afiliament i de clausura de dements pobres a càrrec de la Mancomunitat.

Agricultura:

Treballs efectuats al departament d'Agricultura des del dia 5 de gener fins a la data, per les Seccions d'Arbres Fruïters, Viticultura, i Enologia, del Social Agrària, Terra Campa, Bestiar, Laboratori de Patologia Vegetal, Laboratori de Patologia Animal, Institut de Mecànica Aplicada i Agrícola i per la Direcció.

Telefons:

Salutacions dels senyors alcaldes d'Alfarràs, Bisbal, Falset i Conesa, amb motiu de la inauguració del servei de telefons en aquelles localitats.

Intervenció general:

Estat comparatiu de la receptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys 1922-23 i 1923-24, mesos d'abril a gener, ambdós inclosos, segons totals de pessetes 542.494'21 i 800.308'18, respectivament, amb una diferència major fins a la data en el darrer dels esmentats exercicis, de 257.813'97 pessetes.

Gran Teatre del Liceu

ELS COMTES D'HOFFMANN.

L'òpera francesa, que no és solament un gènere francès, sinó un producte eminentment parisenc, pren el seu origen amb Offenbach, l'autor d'«Els Comtes d'Hoffmann», que dimarà es donarà al Liceu durant la segona meitat del segle XIX.

L'òpera, parenta de l'òpera bufa italiana és un diminutiu de l'òpera còmica orientada vers un gènere francament alegre i brillant.

Com l'òpera còmica, de la qual és derivada, l'òpera té el seu origen en els «complets» que era costum intercanviar en els esbaldissos i en les veïes de la caricatura i de l'parròquia, que, com la paròdia, no són altra cosa que deformacions més o menys còmiques i grotesques dels fets reals.

Offenbach i Hervé foren a França els mestres indiscutibles d'aquest gènere. Offenbach, a qui Wagner havia anomenat el petit Mozart dels Camps Elisis, sembla tenir el privilegi de la música alegre i espontània, impetuosa, desbordant i riallera. Mal la seva frase sent l'efecte ni la recerca, i la seva orquestració, sense rebuïments tècnics, és cuidada i plena de fantasia. La invenció, la treballa melòdica o rítmica, essencial en aquest gènere, és la característica d'Offenbach, l'inesgotable director i l'ànima dels Bufons-Parisiens, qui, com Hervé, és un dels genis de la música bufa. En tots dos missos trobem la mateixa espontaneïtat, la mateixa prodigiosa fecunditat, la mateixa facilitat que s'extingia en innumerable melòdies. Res de convencional en ells, res de revolucionari: ells semblen crear inconscientment convencions del bé que podria fer la seva broma innocent i la seva rialla impertorbable.

«Els Comtes d'Hoffmann» fou la darrera obra d'Offenbach, qui morí sense haver pogut acabar completament l'orquestració, a la qual ple d'entusiasme i respectant fidelment les indicacions deixades per l'autor, donà el darrer cop de mà Ernest Guiraud. Aquesta obra fou estrenada l'any 1881 a la Sala Favart, ja mort l'autor, i ajuda a consagrar el nom del mestre.

Jules Barbier, l'autor del llibret, feu un arranjament per a convertir en òpera fantàstica el seu drama estrenat a l'Òdenon i escrit en col·laboració amb Miquel Carré. Imagina fer revivir Hoffmann aquest original i terat, la vida del qual apar una vella o una llegenda, i el portà a l'esena fent-li contar en una taverna

a Nicklaus i als seus amics la història dels tres amors que absorberen els seus anys de joventut. Barbier identifica Hoffmann amb els herois de tres dels seus contes més coneguts, Offenbach posà a aquests tres episodis fantàstics un ric mantell melòdic i harmònic. Sense cercar transcendència en la partitura, cal flor la seva sòlida estructura i el sentit agut del teatre que tot ella respira, encara que es deixi caure massa en la influència decadent italiana.

En l'acte de la taverna cal esmentar els cuplets de Lindorff i el vigorós cor d'estudiants tret d'una cançó popular del Rin. En el segon acte, tot molt original, els cuplets de la nina; en el tercer acte, a Venècia, la popular barcarola i el famós sextet, i en el darrer acte, els melòdics i totals de tots, el duo d'Antònia i Hoffmann en el qual va intercalada una deliciosa romança.

Portat pel seu vehement desig d'estrenar a l'Òpera-Còmica, desig que no pogué veure complert en vida, Offenbach sembla voler en aquesta obra sobrepassar-se a si mateix i a la data, per un calent sentimental que no és propi de la seva ingenuïtat. Aquesta ja veritable òpera còmica, més que òpera del gènere característic d'Offenbach, pel seu caràcter fàcil i per la seva abundància verborrà melòdica, com per la seva instrumentació sempre acurada i no mancada de distinció, no deixa d'escollir-se agraïssament, però el veritable Offenbach, l'Offenbach agut i entremaliat, cal cercar-lo en l'òpera als inferns. La vida i la parròquia, «La Bella Elena», «La filla del tambor major», «Els pastors», «La Gran Duquessa de Gerolstein», etcètera.

«Els Comtes d'Hoffmann» havien ja sigut posats a Barcelona, l'any 1905 al teatre Eldorado, dirigits pel mestre Barata i sota la direcció escènica de l'Adria Gual.

La interpretació que ara ens acompanya d'ofereix el gran teatre del Liceu, sota la direcció del mestre Falconi, podem qualificar-la d'excel·lent.

Aquesta música, aparentment trivial i insignificant, no és tan fàcil com sembla d'interpretar amb justesa. Cal que el cantant observi atentament la música i el text, cal cantar la frase musical i, en canvi, dir la frase parlada; cal respectar sempre fidelment l'escritura musical perquè no perdi la seva gràcia. En la instrumentació Agli i lleugera hi ha exquisits detalls; dibuixos a la fusta, trets a la flauta, tocs al metall, cops a la caixa que cal no negligir i per això no poden ésser condesades aquestes obres sinó és a un director experimentat i a uns veritables artistes.

La senyora Rittler-Campi excel·lentment en son triple paper d'«Antònia», «Julietta» i «Antònia», donant a cada un d'aquests personatges la seva justa expressió i el seu caràcter, vestint-los molt apropiadament i cantant sempre amb un bell timbre de veu i una ben remarcable dicció. La senyora Swetchniskaya sab també treure un gran partit del seu paper de «Nicklaus».

El tenor senyor Tranquilli, en canvi, de la part d'Hoffmann, la cantà amb noble pressió i amb facilitat d'expressió, sostenint sempre el personatge, que tant vegades hem elogiat, també interpretat a meravella els quatre personatges, d'un caràcter tan distint, «Lindorff», «Copell», «Dapertout» i el diàbolic «Doctor Miracle».

Els altres artistes, molt discrets sempre, la direcció orquestral, a càrrec de Gaspar Bartera, molt cuidada i molt justa, sobretot en l'acte de la taverna i en el de Venècia.

L'obra, que fou cantada en francès, encara que desconcerta un xic els auditors del Liceu, s'escolta ben agraïssament, i el públic aplaudí repetidament, en el curs de la representació. L'últim final de tots els actes, el treball dels artistes i el del mestre Falconi que conduí l'orquestra i el conjunt de falsos ben digna d'elogi.

Ens plaú que l'Empresa del gran teatre del Liceu hagi posat aquesta obra i hagi tret de l'òbit el nom d'Offenbach. Potser algú trobarà massa gran el mar del Liceu per aquesta música. No som nosaltres d'aquesta opinió i francament preferim de molts les òperes fresques i pimpantes d'Offenbach, amb la seva desinvolta però franca i sana melodia, alternant amb la gran música, a aquelles obres enutjoses i pedans de Donizetti, Leoncavallo, Puccini, Mascagni i companyia que massa sovint hem de suportar. Ben de veres voldríem que no fos aquesta la darrera obra d'Offenbach que poguéssim aplaudir al Liceu.

COMIAT DEL TENOR PALET

En Josep Palet, el celebrat tenor català, que acaba de realitzar una brillant campanya al Liceu, s'acomiada ahir del públic de Barcelona. Amb aquest motiu, els nombrosos admiradors d'aquest popular artista vol-

gueren testimoniar-li les seves simpaties, i es pot dir que fou per a ell, la d'ahir a la nit, una vetllada triomfal.

El públic, si bé no tan nombros com podia esperar-se, fou almeixs entusiasta. Creiem que motivà fins a cert punt l'abstenció de gran part de públic, la manca d'interès del programa. Cal convenir que aquests programes bigarrats i fragmentaris ja han passat a la història i no interessan a ningú. Hauria sigut molt millor i de més bon gust artístic, que en Palet ens hagués ofert tota una obra sencera. Donat l'extens repertori que posseeix aquest distingit artista, hauria pogut combinar amb l'empresa, el posar una obra de veritable interès musical, i sens dubte el públic s'hauria sentit aleshores més aïrat.

El programa d'aquesta funció de comiat, el componen l'acte terç de «El Trovador», de Verdi; l'acte primer de «Els Pallassos», de Leoncavallo, i l'acte segon de «La Dolores», de Breton.

En Palet cantà tota la nit amb la seva habitual bravura, i si bé la seva veu ha perdut ja un xic la frescor d'altres dies, ell sap defensar-se amb el seu art i amb el seu templement ardit i impetuós. És de l'ordre que En Palet abusi tan exageradament dels portaments, desfigurant sovint les frases, cosa que no ens sembla pes d'un gran massa recomanable. L'aplaudiment assolit amb aquestes exageracions d'estil no és pas el que més ha de satisfer a un veritable artista.

Els aplaudiments que obtingué En Palet foren abundosos, i es veia obligat a bisar l'Ària de «El Trovador» i el final d'acte de «Els Pallassos». Al final de la representació li fou tributada una llarga i xarxosa ovació.

Cooperaren també a l'èxit d'aquesta funció els renomats artistes senyors Blanca Lorena i senyora Maria Recondo, Víctor Damiani i Josep Torres de Luna, que compartiren amb En Palet els aplaudiments del públic.

Per primera vegada es presentà al Liceu la soprana senyora Concepció Corominas, ja coneguda a Barcelona per haver cantat en altres teatres de meys importància. La senyora Corominas és un bonic timbre de veu i sap cantar amb facilitat, essent també, com els altres artistes, justament aplaudida.

Dirigit els dos primers actes el mestre Falconi, i el darrer el mestre Sabater, ambdós amb la seva reconeguda i ja lluada competència.

J. LL.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 4 de propietat, i abonament, a les nou en punt. Penúltima representació de l'òpera en tres actes de R. Wagner, LA WALKYRIA. Mestre director, Félix Weingartner; prenent-hi part els celebrats artistes senyors Hafreud, Land i Weller, i senyors Schubert, Gressen i Manowarda. — Dissabte, darrera, en funció de nit, de ELS COMTES D'HOFFMANN. — Dimarts, presentació de la famosa companyia trecoeslovaca, amb l'estrena a Espanya de l'òpera còmica de Smetana, LA NUVA VENUDA. — Aviat, TRISTANY I ISOLDA.

Teatre Català ROMEA

Avui, dijous, Nit, Terribla Catalana:

MOSSEN JANOT

I JUGAR A CASATS

Demà, nit, ELS QUATRE AMICS D'EN RODO, tres hores de broma continua. — Dissabte, tarda i nit, el formidable èxit de la comèdia de gran broma ELS QUATRE AMICS D'EN RODO. — Diumenge, a dos quarts de quatre, LA MARQUESA QUE NO SAP QUE TE. A dos quarts de sis, estrena de gran èxit de l'èpica en tres

